

18—27 juni

Debatter m. m.**Onsdagen den 18 juni kl. 11.00**

	Sid.
Ålderspresidentens hälsningstal	3
Anförande av talmannen efter talmansvalen	9

Onsdagen den 18 juni kl. 14.30

Talmannens anförande vid riksdagens öppnande	11
--	----

Onsdagen den 18 juni kl. 17.15

Interpellationer av:

herr Helén ang. den disciplinära bestraffningen i folkskolan	12
herr Hæggbloom ang. ny uppgörelse om jordbrukets prisfrågor, m. m.	13
herr Hansson i Skegrie ang. det europeiska frihandelsområdet och villkoren för en svensk anslutning därtill	15
herr Hansson i Skegrie ang. jordbrukets eftersläpning i förhållande till den inkomstlikställighet, som åsyftats genom 1955 års beslut om nytt prissättningsystem för jordbruket m. m.	16
herr Stenberg ang. rätt till öppen resultatutjämnning vid företagsbeskattningen	17
herr Magnusson i Borås ang. åtgärder för att förstärka valutareserverna	18

Torsdagen den 19 juni

Interpellationer av:

herr Nihlfors ang. stöldsdydd på motorfordon	23
herr Nelander ang. frågan om straff för den, som ansvarslöst eller för egen vinning bjuder barn och ungdom på sprit	24

Tisdagen den 24 juni

Interpellationer av:

herr Eliasson i Sundborn ang. åtgärder i syfte att stimulera sysselsättningen inom skogsbruket	31
herr Heckscher ang. principerna vid utnämningar till högre tjänster inom utrikesförvaltningen	32
fröken Elmén ang. vård av unga människor på ålderdomshem	33

Onsdagen den 25 juni

Interpellationer av:

herr Carbell ang. de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt	37
herr Pettersson i Dahl ang. 1953 års trafikutredning, m. m.	38

Fredagen den 27 juni

Interpellation av herr Wachtmeister ang. medelsanvisningen till Dra- kauddens kraftverk i Lule älv samt vattenfallsstyrelsens propagan- daverksamhet	41
--	----

Samtliga avgjorda ärenden**Onsdagen den 18 juni**

Val av talmän	9
Val av sekreterare	10

Torsdagen den 19 juni

Val av ledamöter i tahnanskonferensen	21
---	----

Tisdagen den 24 juni

Val av kanslideputerade, kanslitillsättare och ekonomideputerade	26
Val av ledamöter i de ständiga utskotten	26
Val av medlemmar i Nordiska rådet	28
Val av suppleanter i de ständiga utskotten och i Nordiska rådet	28

Sedan Kungl. Maj:t den 28 april 1958, med upplösande av riksdagen, förordnat om nya val i hela riket till riksdagens andra kammare samt Kungl. Maj:t därefter genom öppet nådigt brev och påbud den 6 juni 1958 kallat riksdagen att ånyo sammanträda onsdagen den 18 juni, sammanträdde andra kammaren här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsalen.

Onsdagen den 18 juni

Kl. 11.00

§ 1

Sammanträdet öppnades av representanten för Värmlands län herr HALLÉN såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Ärade kammarledamöter! Jag hälsar eder välkomna till denna säregna riksdag. Vid den s. k. vinterriksdagen tillät jag mig att teckna en bild av 1913 års riksdag, vid vilken beslut fattades om principerna och grunderna för den kommande folkpensioneringen. Jag framhöll då att trots svåra motsättningar beträdde parterna till sist den väg som samförstånd och samarbete utpekade, en väg som är mödosam men som kan vara synnerligen fruktbar. Jag tillät mig också hemställa att årets riksdag om möjligt skulle fatta ett liknande beslut. Därav blev emellertid intet — min vädjan var förgäves.

Jag tillåter mig även i år att upprepa denna vädjan, då jag anser att den är synnerligen motiverad och angelägen. Jag vill i korthet ange tvenne skäl som talar därför.

Först och främst framträdde trots förskjutningar vid valet en sällsamt stark folkmening, som enades i något väsentligt. Det var sammanlagt närmare 70 procent, mer än två tredjedelar av valmanskåren, som trots divergenser enades om att man skulle slå vakt om det lagskyddade pensionstillägget såsom ett uttryck för att riket genom sin borger och sin auktoritet möjliggjorde denna tankes realiserande. Man ville på detta sätt bereda skydd och trygghet för de gamla, när arbetsdagen var slut och livets höstdagar inträdde.

Jag anser att detta är något så viktigt att man inte kan förbigå det och att det nu ankommer på de ansvariga parter, som skall besluta i denna fråga, att anstränga sig till det yttersta för att åstadkomma ett gemensamt, positivt uppträdande. Det finns också åtskilligt som talar för att det är möjligt att finna ett medium, som är så beskaffat att skäligen intressen och hänsyn åt olika håll kan tagas. Jag tillåter mig som sagt att än en gång upprepa denna min vädjan.

Jag kan vid detta tillfälle peka på ytterligare ett skäl — det som vi alla känner till — nämligen det labila läge som uppstått i kammaren och som innebär, att den situationen kan uppkomma att Fortuna, gudinnan med de förbundna ögonen som laborerar med slumpens skördar, kan komma att spela en avgörande roll. Jag är säker på att hela kammaren är enig om att den utvecklingen inte är tilltalande, att måhända riksviktiga beslut skulle bli beroende av lotten. Jag vill påpeka att varje gång ett sådant lotteri tillgripes finns det en part som är den ständigt förlorande: den svenska demokratien.

Må vi bli förskonade från att nödgas använda ett sådant instrument och jag uttalar en förhoppning om att nästa år marken skall vara så beredd, att vi kan se fram emot ett slutligt lösande av denna folkets största sociala välfärdfråga.

Med dessa ord ber jag att få förklara detta kammarens sammanträde öppnat.

§ 2

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet till dess sekreterare hunnit utses ävensom att kanslipersonal blivit av honom till erforderligt antal för tillfället antagen; och blevo dessa åtgärder på framställd proposition av kammaren godkända.

§ 3

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 17 juni 1958

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan riksdagen sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Persson, Kollberg och Ahlkvist samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Strand, Hagberg och Svensson.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter för de vid valen den 1 juni 1958 utsedda 231 ledamöterna av riksdagens andra kammare.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot dessa.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

K. G. Grönhagen

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens andra kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 17 juni 1958.

Stockholms stad

- 1 Statsministern Tage Erlander
- 2 Professorn Gunnar Heckscher
- 3 Professorn Bertil Ohlin
- 4 Statsrådet Torsten Nilsson
- 5 Landshövdingen Elis Håstad
- 6 Fru Nancy Eriksson
- 7 Ombudsmannen Gerda Höjer
- 8 Metallarbetaren Hans Gustafsson
- 9 Ombudsmannen Astrid Kristensson
- 10 Socialsekreteraren Einar Rimmerfors
- 11 Ombudsmannen Sigrid Ekendahl
- 12 Redaktören Hilding Hagberg
- 13 Civilekonomen Hans Hagnell
- 14 t. f. kyrkoherden David Svenungsson
- 15 Direktören Gustaf Kollberg
- 16 Rektorn Stellan Arvidson
- 17 Direktören Gösta Bohman
- 18 Förbundsordföranden Inga Thorsson
- 19 Förste byråsekreteraren Folke Nihlfors
- 20 Byråchefen Erland Carbell
- 21 Sekreteraren Folke Björkman
- 22 Kyrkoherden Åke Zetterberg
- 23 Möbelsnickaren Martin Larsson
- 24 Stadsmissionären Ove Gansmoe
- 25 Redaktören Gustav Johansson

Stockholms län

- 26 Metallarbetaren Arthur Sköldin i Sundbyberg
- 27 Direktören Jarl Hjalmarson i Lidingö
- 28 Metallarbetaren Sven Hedqvist i Nynäshamn
- 29 Docenten Gunnar Helén i Saltsjö-Duvnäs
- 30 Folkskollärarinnan Gunnel Olsson i Åkersberga
- 31 Godsägaren friherre Lennart Stiernstedt i Knivsta
- 32 Lantbrukaren Hjalmar Åhman i Rånäs

- 33 Kommunalarbetaren Carl-Erik Johansson i Södertälje
34 Erik Grebäck i Söderby, Knutby
35 Fru Anna-Lisa Lewén-Eliasson i Huddinge
36 Fru Ulla Lidman-Frostenson i Lovö
37 Essen Lindahl i Lidingö
38 1:e aktuarien Margit Vinge i Nacka

Uppsala län

- 39 Ombudsmannen John Lundberg i Uppsala
40 Statsrådet Ragnar Edenman i Uppsala
41 Professorn Henrik Munktell i Uppsala
42 Landstingsmannen Edvin Jacobsson i Tobo
43 Professorn Sten Wahlund, Uppsala

Södermanlands län

- 44 Redaktören Ossian Sehlstedt i Eskilstuna
45 Lantarbetaren Gustaf Larsson i Julita
46 Disponenten Sven Wedén i Eskilstuna
47 Fru Ellen Svedberg i Eskilstuna
48 Hemmansägaren Carl Eric Hedin i Kärrboda, Nyköping
49 Lantbrukaren Emil Elmwall i Sparreholm
50 Lantbrukaren Ragnar Ekström i Björkvik

Östergötlands län

- 51 Metallarbetaren Fridolf Thapper i Finspång
52 Redaktören Ingemar Andersson i Linköping
53 Hemmansägaren Martin Skoglund i Doverstorp
54 Lantarbetaren Sven Persson i Appuna
55 Överingenjören Gustav Boija i Norrköping
56 Föreståndaren Einar Gustafsson i Kärby, Österstad
57 Kontoristen Astrid Bergegren i Norrköping
58 Kamreraren Karin Wetterström i Linköping

- 59 Ombudsmannen Rune Johansson i Norrköping
60 Metallarbetaren Oscar Franzén i Motala
61 Lantbrukaren Sigvard Rimås i Medevi

Jönköpings län

- 62 F. d. banbitrådet Edvin Gustafsson i Tenhult
63 Chefredaktören Yngve Hamrin i Jönköping
64 Ryttmästaren greve Torgil von Seth å Bratteborg
65 Metallarbetaren Harald Almgren i Norrahammar
66 Hemmansägaren Gustaf Svensson i Vä, Reftele
67 Ombudsmannen Anders Forsberg i Nässjö
68 Charkuteriarbetaren Henning Carlsson i Huskvarna
69 Hemmansägaren Carl-Wilhelm Lothigius i Örserumsbrunn
70 Hemmansägaren John Wilhelm Pettersson i Norregård, Sävsjö

Kronobergs län

- 71 Lantbrukaren Hjalmar Gustafson i Dädesjö
72 Hemmansägaren Fridolf Jansson i Benestad, Alvesta
73 Hemmansägaren Erik Magnusson i Tumhult
74 Sektionschefen Fritz Persson i Växjö
75 Ombudsmannen Rune Gustavsson i Alvesta

Kalmar län

- 76 Landstingsledamoten Tekla Torbrink i Kalmar
77 Landstingsmannen Einar Hæggbloom i Slakmöre, Kåremo
78 Landstingsmannen Fritz Börjesson i Isgärde, Glömminge
79 Typografen Eric W. Johanson i Västervik
80 Rektorn Stig Alemyr i Vimmerby
81 Lantbrukaren Sven Svensson i Krokstorp, Jämscerum

82 Landstingsmannen John Johansson
i Gränö, Järnforsen

Gotlands län

83 Fiskaren Bengt Arweson i Gothem

84 Lantbrukaren Per Svensson i Sten-
kyrka

85 Direktören Arendt de Joungé i Slite

Blekinge län

86 Metallarbetaren Thure Andersson
i Ronneby

87 Rörmontören Eric Karlsson i Olof-
ström

88 Redaktören Olaus Nyberg i Karls-
krona

89 Godsägaren greve Hans Wachtmeis-
ter i Wambåsa, Ronneby

90 Barnavårdsmannen Thyra Löfqvist
i Mörrum

Kristianstads län

91 Målarmästaren Gunnar Engkvist i
Bjärnum

92 Lantbrukaren Jöns Nilsson i Bäste-
kille, Vitaby

93 Generaldirektören Sam B. Norup,
Norups gård, Knislinge

94 F. d. lantarbetaren Karl Jönsson i
Gärds Köpinge

95 Sågverksarbetaren Arvid Nilsson i
Lönsboda

96 Direktören Gösta Darlin i Osby

97 Barnavårdsmannen Etty Eriksson i
Ängelholm

98 Lantbrukaren Harald Johnsson i
Skoglösa, Göinge Fridhem

*Malmö, Hälsingborgs, Landskrona
och Lunds städer*

99 Statsrådet Gösta Netzén i Malmö

100 Redaktören Jean Braconier i
Malmö

101 Ombudsmannen Einar Hennings-
son i Hälsingborg

102 Köpmannen Carl Christenson i
Malmö

103 Folkskolläraren Eva Karlsson i
Hälsingborg

104 Expeditionen Erik Adamsson i
Malmö

105 Seminarieläraren Johannes Blidfors
i Lund

106 Bankdirektören C. G. Regnéll i
Lund

107 Redaktören Eric Svenning i Malmö

108 Disponenten Sigfrid Löfgren i
Malmö

109 Plåtslagaren Hugo Bengtsson i
Landskrona

Malmöhus läns valkrets

110 Förutvarande statsrådet Per Edvin
Sköld

111 Förutvarande statsrådet Nils G.
Hansson

112 Lantarbetaren Axel Landgren i
Bjåresjö

113 Agronomen Eric Nilsson i Svalöv

114 Underinspektören Eric Nelander i
Trelleborg

115 Fiskaren Hans Levin i Kämpinge

116 Lantbrukaren Stig F. Hansson i
Önnarp, Skurup

117 Barnavårdsmannen Mary Holm-
qvist i Svalöv

Hallands län

118 Ombudsmannen Tore Bengtsson i
Halmstad

119 Landstingsmannen Johannes An-
tonsson i Dahla, Heberg

120 Godsägaren Gust. Nilsson i Gö-
ingegården, Lindberga

121 Kontorsföreståndaren Ingemund
Bengtsson i Varberg

122 Riksgäldsfullmäktigen Anders Pet-
tersson i Dahl, Vessigebo

Göteborgs stad

123 Leg. läkaren Elisabet Sjövall

124 Leg. läkaren Bertil von Friesen

125 Trafikinspektören Olof Nilsson

126 Industrijänstemannen Stina Walle-
rius

127 Bankkamreraren Sven Gustafson

128 Linjearbetaren Olof Andreasson

129 Socialinspektören Brita Elmén

130 F. d. tullöveruppsyningsmannen
Knut Senander

131 Direktören Bengt Bengtsson

132 Metallarbetaren Valter Kristenson

133 Verkstadsarbetaren Ture Königson

134 Förbundssekreteraren Gunnar
Carlsson

Göteborgs och Bohus läns landstingsområde

- 135 Lantbrukaren Carl E. Johansson
 136 Riksgäldsfullmäktigen Waldemar Svensson
 137 Ombudsmannen Gunnar Gustafsson
 138 Lantbrukaren Ernst V. Staxäng
 139 Hemmansägaren C. O. Carlsson
 140 Fiskaren Olof Johansson
 141 Socialvårdsombudsmannen Evert Svensson

Älvsborgs län

norra valkretsen

- 142 Riksgäldsfullmäktigen Patrik Svensson i Alingsås
 143 Lantbrukaren Sven Antby i Långared, Anten
 144 F. d. ombudsmannen Artur Lundqvist i Trollhättan
 145 Bankofullmäktigen Axel Rubbestad i Vrine, Ödeborg
 146 Kammarherren James I. A. Dickson i Vikaryd, Alingsås
 147 Pappersbruksarbetaren Sven Andersson i Billingsfors

södra valkretsen

- 148 Direktören John Ericsson i Kinna
 149 Disponenten Tage Magnusson i Borås
 150 Lantbrukaren Einar Andersson i Hyssna
 151 Rektorn Henry Brandt i Strömma, Rävlanda
 152 Pastorn Axel Gustafsson i Borås

Skaraborgs län

- 153 Folkskolläraren Walter Sundström i Skövde
 154 Lantbrukaren Johannes Onsjö i Larv
 155 Lantmästaren Rolf Eliasson i Moholm
 156 Folkskolläraren Oscar Malmborg i Skövde
 157 Lantarbetaren Nils Odhe i Vinninga
 158 Lantbrukaren Gunnar Larsson i Luttra, Falköping
 159 Handlanden Einar Setterberg i Vilske-Kleva

- 160 Barnavårdsmannen Elisabet Johansson i Skövde

Värmlands län

- 161 Prosten Harald Hallén i Arvika
 162 F. d. järnvägstjänstemannen August Spångberg i Charlottenberg
 163 Lantbrukaren Leif Cassel i Gunnerud, Alster
 164 Redaktören Manne Ståhl i Karlstad
 165 Lantbrukaren Arvid Andersson i Ryggestad, Gunnarskog
 166 Ombudsmannen Harry Wahrensdorff i Höjen, Nor
 167 Assistenten Viola Sandell i Karlstad
 168 Fru Birgitta Sjöqvist i Sunne
 169 Rörverksarbetaren Karl-Gustav Andersson i Storfors

Örebro län

- 170 Ombudsmannen Erik Brandt i Aspabruk
 171 Annonschefen Henry Allard i Örebro
 172 Direktören Ebbe Rydén i Örebro
 173 Metallarbetaren Göran Petterson i Degerfors
 174 Hemmansägaren Karl Björkänge i Bångbro
 175 Förvaltaren friherre Fr. A. Hamilton i Afverby, Hjortkvarn
 176 Folkskollärarinnan Lena Renström-Ingenäs i Kumla
 177 Fru Marta Lindberg i Frövi

Västmanlands län

- 178 Folkskolläraren Hernfrid Bark i Riddarhyttan
 179 Rådsmannen Ernst Jacobsson i Sala
 180 Borgmästaren Olov Rylander i Västerås
 181 Fru Rosalie (Rosa) Svensson i Kungsör
 182 Lantbrukaren Sven Vigelsbo i Sala
 183 Majoren Dag Edlund i Västerås
 184 Expeditionschefen Eric R. Carlsson i Västerås

Kopparbergs län

- 185 Järnbruksarbetaren Erik Leonard Östrand i Avesta
 186 Fru Elsa Ingeborg Lindskog, född Forsberg, i Söderbärke

- 187 Rektorn Anders Olof Hammar i Folkärna
- 188 Järnvägskontoristen Sven Axel Mellqvist i Falun
- 189 Förutvarande statsrådet Lars Magnus Eliasson
- 190 Advokaten Lars Evald Birger Gezelius i Falun
- 191 Gruvarbetaren Karl Torsten Fredriksson i Grängesberg
- 192 Skogsarbetaren Kvickers Olof Persson i Lima
- 193 Köpmannen Johan Östen Ågren i Malung
- Gävleborgs län*
- 194 Statsrådet Per Sigurd Lindholm
- 195 Åkeriägaren Per Einar Asp i Kilafors
- 196 Direktörsassistenten Nils Göran Stenberg i Edsbyn
- 197 Ombudsmannen Folke Anders Haglund i Gävle
- 198 Ombudsmannen John Erik Eriksson i Bäckmora, Njutånger
- 199 Fru Gunbjörg Marie Thunvall i Ramsjö
- 200 Glasmästaren Gustaf Gerhard Nilsson i Gävle
- 201 Kommunalkamreren Sven Erik Axel Ekström i Iggesund
- 202 Ombudsmannen Henning Ferdinand Nilsson i Gävle
- Västernorrlands län*
- 203 Jordbrukaren E. W. Norén i Nyadal
- 204 Skogsarbetaren Lars Jonsson i Överturingen
- 205 Ombudsmannen Harald Kärrlander i Sollefteå
- 206 Generaldirektören Gunnar Hedlund i Mo, Rådom
- 207 Folkskolläraren John R. Anderson i Sundsvall
- 208 Häradshövdingen N. G. Fröding i Sundsvall
- 209 Fabriksarbetaren Alf Andersson i Essvik
- 210 Ombudsmannen Bernhard Sundelin i Bredbyn
- 211 Lantbrukaren Thorbjörn Fälldin i Ås, Ramvik
- Jämtlands län*
- 212 Skogsarbetaren Sigfrid Jonsson i Strömsund
- 213 Hemmansägaren Helge Lindström i Lockne
- 214 Lantbrukaren Erik Larsson i Ålsta, Norderön
- 215 Direktören Nils Agerberg i Frösön
- 216 Ombudsmannen Birger Nilsson i Östersund
- Västerbottens län*
- 217 Statsrådet Gösta Skoglund
- 218 Överrevisorn Oskar Åkerström i Klemensnäs
- 219 Folkskollärarinnan Ragnhild Sandström i Teg
- 220 Hemmansägaren Jan-Ivan Nilsson i Västerås, Tvärålund
- 221 Hemmansägaren Carl Östlund i Klutmarksby, Skellefteå
- 222 Jordbruksinstruktören Gunnar Lundmark i Lycksele
- 223 Kommunalarbetaren Henning Gustafsson i Skellefteå
- Norrbottnens län*
- 224 Folkskolläraren Ivar Jansson i Kalix
- 225 Sägverksarbetaren Olof W. Wiklund i Öjebyn
- 226 Redaktören Helmer Holmberg i Luleå
- 227 Förste kriminalassistenten R. Lassinantti i Luleå
- 228 Fru Märta Boman i S. Prästhölm
- 229 Fru Annie Jäderberg i Kiruna
- 230 Skogsinspektoren Harald Larsson i Hedenäset
- 231 Kommunalnämnsordföranden J. V. Berglund i Arvidsjaur.

§ 4

Företogs upprop av kammarens ledamöter.

Vid uppropet befunnos herrar Nilsson i Stockholm, Arvidson, Munktell, Hamrin, Carlsson i Huskvarna, Gustavsson i Alvesta, Bengtsson i Varberg, Fröding och Agerberg frånvarande.

Herrar Nilsson i Stockholm, Arvidsson, Bengtsson i Varberg, Fröding och Agerberg hade i till kammaren ingivna ansökningar, vilka nu upplästes, anhållit om ledighet från riksdagsgöromålen.

Herrar Munktel, Hamrin, Carlsson i Huskvarna och Gustavsson i Alvesta hade till kammaren inkommit med läkarintyg, som nu föredrogos.

§ 5

Anställdes val av talman; och befunns efter valets utgång hava till talman blivit utsedd herr Svensson i Alingsås med samtliga avgivna eller 197 röster.

§ 6

Företogs val av förste vice talman; och blev därtill utsedd herr Skoglund i Doverstorp med samtliga vid valet avgivna 151 röster.

§ 7

Vid nu anställt val av andre vice talman utsågs därtill herr Malmborg med samtliga därvid avgivna eller 117 röster.

§ 8

Herr TALMANNEN yttrade:

Herr ålderspresident, ärade kammarledamöter! Jag ber att få framföra mitt eget och vice talmännens tack för det förtroende, som kammarens ledamöter visat oss vid de nys förrättade talmansvalen. Vi kommer att sträva efter att söka i den mån det är oss möjligt motsvara det givna förtroendet.

§ 9

Upplästes ånyo och lades till handlingarna de under § 4 här ovan omförmälda ansökningarna och läkarintygen, vilka voro av följande lydelse:

Till Riksdagens andra kammare

På grund av deltagande i Internationella arbetskonferensens fjortioandra

sammanträde i Genève anhåller under-tecknad om entledigande från riksdagsarbetet från och med riksdagens början till och med den 23 juni.

Stockholm den 4 juni 1958

Torsten Nilsson

Till Riksdagens andra kammare

Undertecknad får härmed vördsamt hemställa om att få vara frånvarande från riksdagsarbetet dagarna 18—20 juni 1958. Jag befinner mig dessa dagar på inbjudan i Moskva.

Stockholm den 14 juni 1958

Stellan Arvidson

Till Riksdagens andra kammare

Undertecknad, som enligt Kungl. Maj:ts beslut deltagit i ILO:s 42 session i Genève, anhåller om befrielse från riksdagsarbetet under tiden 18—28 juni 1958.

Genève den 10 juni 1958

Ingemund Bengtsson

Till Riksdagens andra kammare

På grund av överhängande ämbetsgöromål i min egenskap av härads-hövding — jag har sålunda bland annat redan i maj till huvudförhandling den 18 och 19 juni utsatt ett antal expropriationsmål av synnerligen brådskande beskaffenhet — får jag härmed anhålla om ledighet från riksdagsarbetet den 18—19 juni 1958.

Sundsvall den 13 juni 1958

Nils G. Fröding

Till Riksdagens andra kammare

Härmed får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet den 18 juni 1958 på grund av utlandsresa.

Frösön den 12 juni 1958

Nils Agerberg

Härmed intygas att riksdagsmannen Henrik Munktel på grund av angiospasmus cerebri är oförmögen att delta i riksdagsarbetet i minst trettio dagar fr. o. m. den 18 ds.

Falu lasarett den 18 juni 1958

Olle Hogeman

Lasarettsläkare, medicinska kliniken

Härmed intygas, att riksdagsman Yngve Hamrin, f. 16/10 07, Jönköping, på grund av hjärtsjukdom alltså är oförmögen att delta i riksdagsarbetet t. o. m. den 14 juli 1958.

Olof Nordenfelt
Lasarettsläkare

Härmed intygas, att riksdagsman Henning Carlsson, f. d. 27/5 1897, Huskvarna, på grund av sjukdom vårdas å Jönköpings lasarets medicinska avdelning fr. o. m. d. 4/6 -58 och är arbetsoförmögen t. o. m. d. 23/6 1958.

Olof Nordenfelt
Lasarettsläkare

Härmed intygas att Sten Rune Gustavsson, f. d. 2/12 1920, som är ledamot av riksdagens II kammaren är förhindrad på gr. av sjukdom (Febris rheumatica) att delta vid sammanträdet den 18/6 1958.

Alvesta d. 14 juni 1958

Arno Klaassen
Prov.läkare i Alvesta

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herrar Gustavsson i Alvesta och Agerberg innevarande dag samt från och med denna dag för herr Nilsson i Stockholm till och med den 23, för herr Arvidson till och med den 20, för herr Bengtsson i Varberg till och med den 28, för herr Fröding till och med den 19 och för herr Carlsson i Huskvarna till och med den 23 innevarande månad, för herr Hamrin till och med den 14 instundande juli samt för herr Munktell tills vidare.

§ 10

Föredrogs åter det under § 3 här ovan intagna protokollet, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri avsedda fullmakterna, lägga protokollet till handlingarna.

§ 11

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val

av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräknings valet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts statskommissarien Gunnar Britth med samtliga avgivna eller 115 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse infunnit sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Nancy Eriksson Ernst V. Staxäng

§ 12

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att innevarande dag kl. 15 infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 13

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

§ 14

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att nu ajournera sammanträdet till kl. 14.30.

In fidem
Gunnar Britth

Onsdagen den 18 juni

Kl. 14.30

§ 1

På hemställan av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valet samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum under morgondagen företaga val av fyra ledamöter i talmanskonferensen.

§ 2

På hemställan av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrått med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum tisdagen den 24 innevarande juni företaga val av två kanslideputerade, sex ledamöter att jämte talmannen och vice talmännen tillsätta befattningshavare hos kammaren, fyra ledamöter att handhava värden om kammarens ekonomiska angelägenheter samt av ledamöter respektive medlemmar och suppleanter i de ständiga utskotten och i Nordiska rådet.

§ 3

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att vid utgåendet från rikssalen ajournera sammanträdet till kl. 17.15.

§ 4

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 14.35 till slottskapellet, varest riksdagspredikan hölls av kyrkoherden i Länna och Blidö församlingars pastorat, kontraktsprosten Sven Solén i Penningby. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Maj:t Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första

kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåtliga vördnad, framträdde ANDRA KAMMARENS TALMAN och yttrade:

Eders Majestät!

De nyval till riksdagens andra kammare som ägde rum den 1 juni har medfört en del förändringar i kammarens sammansättning. Åtskilliga av kammarens förutvarande ledamöter har avgått och nya ledamöter träder i de avgåendes ställe för att fullgöra sina värv. Jag är övertygad om att såväl de nya ledamöterna som de omvalda skall göra sitt bästa för att gemensamt gagna land och folk.

En hel del betydelsefulla frågor kommer av Eders Majestät att föreläggas kamrarna till avgörande. Jag vill erinra om frågan angående den nya försvarsplanen som nu måste finna en lösning. Vissa förberedelser har ju redan vidtagits beträffande ramen för kostnaderna, varom i stort sett enighet synes råda. Frågan om bostadsbyggandet är en av de frågor som den föregående riksdagen icke fick tillfälle att behandla och ta standpunkt till. Denna ytterst betydelsefulla fråga kommer säkerligen av den riksdag som i dag påbörjar sitt arbete att ägnas stor uppmärksamhet.

Om jag därtill lägger frågorna om universitetens och högskolornas utrustning samt vissa för vårt jordbruk betydelsefulla frågor torde det redan av det anförda framgå att arbetsuppgifter icke kommer att saknas.

Vid riksdagens öppnande den 11 januari framhöll jag för Eders Majestät önskvärldheten av att förhållandena på arbetsmarknaden följdes med uppmärksamhet. Av tillgängliga meddelanden

synes också framgå att förberedelser vidtagits för att bemästra situationen för den händelse en ytterligare avmattning av konjunkturerna skulle inträda. För vårt näringsliv och för alla de anställda inom detsamma, såväl tjänstemän som arbetare, är det av oerhört stor betydelse att åtgärder i god tid vidtages, såväl från den enskildes som från statsmakternas sida, för att förhindra att en sysselsättningskris inträder i vårt land utan att i stället åtgärder inriktas på att trygga den fulla sysselsättningen.

Som av det föregående framgått finnes anledning antaga att andra kammarens ledamöter, liksom medkammarens, får sig förelagda stora och an-

svarsfulla uppgifter. Jag är övertygad om att den kammare jag företräder kommer att ingående pröva samtliga Eders Majestäts framställningar och fatta de beslut som föranledes härav, beslut som är baserade på viljan att gagna landet och folket.

Jag frambär till Eders Majestät andra kammarens undersåtliga vördnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition, nr B 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1958/59, varefter ceremonien på rikssalen avslutades.

In fidem

Gunnar Britth

Onsdagen den 18 juni

Kl. 17.15

§ 1

Interpellation ang. den disciplinära bestraffningen i folkskolan

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr **HELEN** (fp), som anförde:

Den nya skolstadga, som i dessa dagar kommer att utfärdas, väntas bl. a. innehålla ett generellt förbud mot aga i alla former. Som disciplinmedel anvisas uteslutande utvisning, kvarsittning och avstängning.

Ordningsproblemet inom folkskolan kan inte bedömas isolerat från skolans resurser i övrigt. Avsikten är bl. a. att efter hand förstärka lärarutbildningen, tillgodose lokalbehovet och uppnå ett lägre elevantal per klass. Dessa reformer inverkar givetvis på disciplinfrågorna, och det är i dag omöjligt att förutsäga när reformerna i fråga är genomförda. Utgångsläget för ett slopan- de av skolan hade varit fördelaktigare

om de organisatoriska och praktiska reformerna kunnat föregå de disciplinära.

Som läget nu är kan övergångssvårigheter uppstå i det praktiska skolarbetet. Med hänsyn härtill och då vi ännu inte kan förutsäga de praktiska verkningarna av de nya disciplinmedlen vore det kanske skäl att inte definitivt binda sig för dessa utan någon tids försöksverksamhet.

Av intresse i sammanhanget är också den revision av strafflagens misshandelsbestämmelser som skedde 1957. Dessa innebär att även misshandel av lindrig art kan beivras, om omdömeslös aga utdelas. Åklagarmyndigheterna kan därigenom ingripa mot missbruk som sker under aganderättens täckmantel. Denna reform i strafflagen var visserligen inte avsedd att förändra tillåtligheten av sådana lindriga former av kroppslig tillrättavisning som tillkommer föräldrar och uppfostrare enligt föräldrabalken och skolstadgar. Men

Interpellation ang. ny uppgörelse om jordbrukets prisfrågor, m. m.

strafflagsändringen bör göra riskerna för missbruk mindre. Det är å ena sidan ett önskemål att skolväsendet kan gå i spetsen för att undvara kroppsgagn som disciplinmedel, och agarättens bibehållande i hemmen enligt föräldrabalken är därför inget argument för skolagens bibehållande.

Men å andra sidan bör man inte bortse från att strafflagsändringen gjort behovet av en omedelbar reform mindre. Visserligen kan det vara svårt att i vissa fall dra gränserna för en korrekt aganderätt och avgränsa området för den straffbara misshandeln. Det kan ur den synpunkten vara angeläget för lärarkåren att få en enkel handlingsregel som helt förbjuder skolaga. Men inför den ovisshet om de nya disciplinmedlens användbarhet för att upprätthålla ordningen i undervisningen som faktiskt föreligger, borde det inte vara ställt utom diskussion att låta de nya bestämmelserna få försökskaraktär. Detta är också ett önskemål från de berörda lärarorganisationerna.

Under hänvisning till det anförda får jag därför anhålla om kammarens tillstånd att till chefen för ecklesiastikdepartementet ställa följande fråga:

Vill herr statsrådet överväga att låta de blivande bestämmelserna om disciplinär bestraffning för elever i folkskolan få karaktären av en försöksverksamhet?

Denna anhållan bordlades.

§ 2

Interpellation ang. ny uppgörelse om jordbrukets prisfrågor, m. m.

Ordet lämnades på begäran till

Herr HÆGGBLOM (h), som yttrade:

I en reservation till jordbruksutskottets utlåtande till 1955 års höstriksdag om riktlinjerna för utformningen av prissättningen på jordbrukets produkter framställde högerpartiets representanter i utskottet förslag om att syste-

met skulle kunna omprövas redan under den övergångsperiod, som var avsedd att räkna från 1 september 1956 till 31 augusti 1959. Vad som ansågs motivera omprövning var osäkerheten i bedömningen av världsmarknadens utveckling i fråga om prisbildningen på jordbrukets produkter samt ovissheten om vilken effektivitet, som kunde påräknas av de spärregler, som till jordbrukets skydd ingick i systemet. Om spärreglernas verkan uttalades, vad som sedan besannats, att man kunde befara att denna verkan komme att karakteriseras av en betydande eftersläpning. Världsmarknadsprisernas utveckling har skett i en för jordbruket mycket ogynnsam riktning.

Dagens situation för vårt svenska jordbruk karakteriseras därför av att den inkomstlikställighet med andra yrkesgrupper, som redan 1947 års riksdagsbeslut utlovade att möjliggöra och som 1956 års beslut om mittprisernas storlek troddes skola förverkliga, denna inkomstlikställighet existerar inte. Vad som blir över sedan jordbrukets produktionskostnader betalats blir, när det fördelas på den i jordbruket sysselsatta befolkningen, omkring 10 procent mindre per person än vid prissystemets ikraftträdande, samtidigt som jordbruksbefolkningens levnadskostnader i likhet med den övriga befolkningens på grund av inflationen stigit med omkring 9 procent. Det inkomstbortfall, som nu hotar jordbruket är av den storleksordning som, när nu gällande prissystem diskuterades, beräknades kunna uppstå, om jordbruksprodukternas pris utan spärrar sjönk från mittprisnivån till lägre prisgränsen. En så stor inkomstminskning ansågs med rätta innebära risk för att många jordbrukare skulle komma på ekonomiskt obestånd, och denna fara föreligger säkerligen nu.

Det har framhållits som anmärkningsvärt, att denna situation är för handen medan ännu jordbruksproduktpriserna kunnat bibehållas vid unge-

Interpellation ang. ny uppgörelse om jordbrukets prisfrågor, m. m.

får den avtalade mittprisnivån. Att trots detta en allvarlig ekonomisk kris för jordbruket inträtt, beror dels på att exportförlusterna för smör och fläsk blivit långt större än beräknat och dels på att prisnivån torde komma att ytterligare sänkas när smörprissänkningen på den inhemska marknaden kommer med i beräkningarna. Vidare står klart, att mittpriser som avsåg att ge inkomstlikställighet vid 1956 års penningvärde inte gör det vid nuvarande penningvärde, även om 5-procentsregelns tillämpning hösten 1957 åstadkom höjning av mittpriserna. Därvid blottades dock en under riksdagsbehandlingen av prissystemet påtalad brist.

Mittprisernas höjning med 5 procent efterföljdes av endast 5 procents höjning av den väsentligt mindre importavgiften. Mittprisets höjning efterföljdes inte av en motsvarande höjning av gränsskyddet i öre per kilo räknat. Hade detta varit fallet, skulle det ha varit möjligt att bättre utestänga verkningarna av det internationella priset på jordbrukets produkter. Jag kan inte heller anse att sådant utestängande betyder någon otillbörlig fördel för jordbruket, då inkomsten hos de folkgrupper jordbruket skulle inkomstjämföras med inte i fråga om arbetslösheten påverkas av internationella priset på våra exportprodukter utanför jordbruksproduktionen. Något rubbande av statens åtagande att bereda jordbruket inkomstlikställighet anser jag inte heller acceptabelt.

Att prissystemet inte ger likställighet och att en sådan kan åstadkommas först efter stora förändringar torde vara allmänt erkänt av såväl jordbruksekonomisk som jordbrukspolitisk expertis. Allmänt har man också varit inställd på att betydande förändringar i prissystemet skulle visa sig nödvändiga efter övergångsperiodens slut 1959 och vid en ny prissättningsperiods början därefter. Högerpartiets reservanter

i jordbruksutskottet 1955 trodde att en omprövning kunde påkallas tidigare, och efter vad som inträffat skulle jag, trots att reservationen avslogs vid 1955 års riksdag, vilja påkalla jordbruksministerns uppmärksamhet rörande behovet av en omedelbar omprövning av prissättningsssystemet, detta av bl. a. följande skäl.

De åtgärder som framskyntat som nödvändiga för att få jordbrukets produktion bättre anpassad efter avsättningsmöjligheterna är samtliga av driftsekonomisk art. Det är därför att beklaga, att den upprustning av expertis för driftsekonomisk rådgivning, som högerpartiet påkallade redan 1947, inte förverkligats. Men vare sig jordbrukarna har hjälp eller inte av driftsekonomisk expertis, så är en sak nödvändig vid en driftsekonomisk planläggning, nämligen att jordbrukarna känner de ekonomiska betingelser, som kommer att gälla under åtminstone de närmast framför oss liggande åren.

Då det är önskvärt att driftsekonomisk omplanering igångsättes fortast möjligt, är det inte tillrädligt att låta avgörandet av jordbrukets ekonomiska villkor anstå till övergångsperiodens slut år 1959, utan detta bör ske snarast möjligt. För min egen del anser jag den ståndpunkt högerreservanterna intog år 1955 i fråga om en omprövning väl motiverad. Om jordbruket som avtalslutande part har svårt att göra framställning om omprövning före avtalsperiodens slut, anser jag att statsmakten i den situation som föreligger bör erbjuda jordbruket en sådan omprövning.

Även en annan fråga, som högerpartiets representanter i jordbruksutskottet framförde genom reservation år 1955, synes mig påkalla ny uppmärksamhet, nämligen frågan om resultat- och förlustutjämnning vid beskattningen. Många jordbrukare kan påräkna dåligt ekonomiskt resultat av innevarande års drift, och detta kan befaras bli upprepat så länge lågkonjunkturen för

Interpellation ang. det europeiska frihandelsområdet och villkoren för en svensk anslutning därtill

jordbrukets produktpriser består på världsmarknaden. På så sätt kan många jordbrukare komma att samla på sig en ökad skuldbörda genom årliga driftsförluster. Det är då orimligt, att vid förbättrade förhållanden jordbrukarnas möjlighet att minska den genom driftsförluster uppkomna skuldbördan skall reduceras genom beskattning av kommande års inkomster utan hänsynstagande till tidigare års förluster. Behovet av resultat- och förlustutjämning vid jordbrukets beskattning, som så många gånger tidigare förts på tal både av mig och andra, gör sig i dagens situation särskilt starkt gällande. Det synes mig därför motiverat att påkalla jordbruksministrernas medverkan för att inom regeringskretsen få gehör för framläggande av proposition om resultatutjämning. Ett skäl härför som bl. a. anfördes i högerreservationen år 1955 består alltså, nämligen att jordbrukets skydd mot skördekadaver inte är ordnat.

Med anledning av vad jag anfört hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få rikta följande frågor:

1. Vill herr statsrådet med hänsyn till jordbrukets ekonomiska kris ta initiativet till eller medverka till åtgärder för åstadkommande snarast möjligt av ny uppgörelse om jordbrukets prisfrågor?

2. Vill herr statsrådet medverka till att möjlighet till resultat- och förlustutjämning i beskattningshänseende mellan olika inkomster möjliggöres för jordbruket?

Denna anhållan bordlades.

§ 3

Interpellation ang. det europeiska frihandelsområdet och villkoren för en svensk anslutning därtill

Herr HANSSON i Skegrie (cp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Planerna på en liberalisering av handeln mellan Europas stater följes med stort intresse på olika håll. Förväntningar om fördelar och bekymmer för risker vid en s. k. fri europamarknad blandas med varandra i den debatt, som pågår i denna fråga på grundval av de överläggningar, som hittills ägt rum.

För vissa delar av vårt näringsliv torde en liberaliserad europamarknad medföra påtagliga fördelar. Men för andra områden kan den komma att avsevärt skärpa konkurrensförhållandena. Särskilt för sådana delar av vårt näringsliv, där man redan nu har svårigheter att hävda sig mot konkurrensen från andra länder, är det angeläget att villkoren vid en eventuell svensk anslutning till ett frihandelsområde blir sådana, att inte de redan befintliga svårigheterna förstoras. Skulle en fri europamarknad medföra att svenska företag måste nedläggas, kan slutresultatet bli svåra problem för näringsliv och samsättning.

Förhållandena inom t. ex. den svenska småindustrien torde i detta avseende vara ganska oenhetliga och olikartade. Vissa delar av vår småindustri har redan en betydande exportmarknad och därmed också intresse av att exportmöjligheterna ytterligare förbättras. För andra delar av småindustrien är situationen helt annorlunda. En fri europamarknad kan för dem betyda, att avsättningen inte minst på hemmamarknaden försvåras ytterligare. Småföretagen i vårt land torde alltså komma att påverkas väsentligt olika av en friare handel. Stora delar av småindustrien blir för sin framtid beroende av hur villkoren utformas vid en eventuell svensk anslutning till en fri europamarknad. Det är angeläget att villkoren blir sådana, att småindustrien får goda utvecklingsmöjligheter.

Samma intresse framträder för en annan del av svensk småföretagsamhet, nämligen trädgårdsnäringsen. Man för-

**Interpellation ang. jordbrukets eftersläpning i förhållande till den inkomstlikstäl-
lighet, som åsyftats genom 1955 års beslut om nytt prissättningssystem för jord-
bruket m. m.**

utsätter, att jordbruksproduktionen vid en fri europamarknad kommer att undantagas eller omges med speciella skyddsregler. Men även produktionen av livsmedel från trädgårdsnäringen bör då enligt min mening innefattas i en sådan särbehandling.

Det är uppenbart, att en liberalisering av handeln mellan Europas stater kan få en mycket betydande inverkan för vårt näringsliv och särskilt för småföretagsamheten. Det synes därför nödvändigt att utvecklingen härvidlag följes med största uppmärksamhet.

Med anledning av vad jag här har anfört anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för handelsdepartementet ställa följande frågor:

1) Är herr statsrådet beredd att lämna riksdagen en redogörelse för utvecklingen i fråga om planerna på ett europeiskt frihandelsområde?

2) Anser herr statsrådet det möjligt att vid en svensk anslutning till ett dylikt frihandelsområde uppnå sådana villkor, att svårigheter ej uppstår eller skärpes för den svenska småindustrien, trädgårdsnäringen och jordbruket?

Denna anhållan bordlades.

§ 4

**Interpellation ang. jordbrukets eftersläpning i förhållande till den inkomstlikstäl-
lighet, som åsyftats genom 1955 års beslut om nytt prissättningssystem
för jordbruket m. m.**

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr HANSSON i Skegrie (cp), som yttrade:

Beslutet vid 1955 års riksdag om det nya prissättningssystemet för jordbruket innebar en övergång till en prisbildning i närmare beroende av den s. k. världsmarknadens prisfluktuationer.

Härmed slog man in på nya oprövade vägar. Hur det nya systemet skulle komma att fungera var följaktligen svårt att på förhand bedöma. Det var naturligt, att en viss betänksamhet inför beslutet gjorde sig gällande.

Tyvärer har de farhågor för instabilitet i världsmarknadspriserna, som då yppades, visat sig berättigade. Redan efter något mer än halva avtalsperioden har den avsedda inkomstlikställigheten betydligt underskridits. Detta torde främst ha sin orsak i att de spärregler, som skall ge skydd mot kostnadsstegringar och inkomstminskningar, ej är tillräckligt effektiva. En annan och bättre konstruktion av dessa skyddsregler synes därför erforderlig, om detta prissättningssystem skall kunna komma till användning även efter den nu löpande treårsperioden. Även andra ändringar i nuvarande regler kan behöva vidtagas i syfte att snabbare återställa en rubbad inkomstlikstälighet.

Det sägs ofta i den allmänna debatten, att jordbruket uppbär »subventioner» från staten. I allmänhet avses väl härmed de medel, som årligen beviljas till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område. Dessa måste ju dock sägas ha huvudsakligen beredskapskaraktär. Det skulle emellertid vara av intresse, om i samband med debatten om dessa »subventioner» en redovisning även lämnades för det belopp, som jordbrukets inkomsteftersläpning utgör. En sådan belysning av såväl beredskapssubventionerna på jordbrukets område som jordbruksbefolkningens inkomsteftersläpning torde vara av värde för alla berörda parter.

Med hänvisning till vad jag här har anfört hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet få framställa följande frågor:

1) Är herr statsrådet villig att lämna en redovisning över hur stor jordbru-

Interpellation ang. rätt till öppen resultatutjämnning vid företagsbeskattningen

kets eftersläpning är i förhållande till den inkomstlikställighet, som åsyftats genom prisavtalet, samt över relationen mellan denna eftersläpning och de s. k. »subventionerna» på jordbruksområdet?

2) Har herr statsrådet observerat de svagheter, som det nuvarande prissättningsystemet har i fråga om skyddet för inkomstlikställigheten, och har herr statsrådet i så fall för avsikt att vid beslut om ett eventuellt nytt avtal enligt samma system tillse, att bättre garantier för inkomstlikställighetens upprätthållande erhålles?

Denna anhållan bordlades.

§ 5

Interpellation ang. rätt till öppen resultatutjämnning vid företagsbeskattningen

Ordet lämnades på begäran till

Herr STENBERG (fp), som anförde:

En av de mera allvarliga bristerna i vår nuvarande skattelagstiftning är avsaknaden av rätt till s. k. öppen förlust- och resultatutjämnning vid beskattningen. De enda möjligheterna till sådan utjämnning som vår nuvarande skattelagstiftning erbjuder är vinstdispositioner genom de jämförelsevis snävt begränsade avskrivningsreglerna jämte rätten till avsättningar till investeringsfonder. Det bör emellertid här uppmärksammas att dessa regler huvudsakligen tillkommit för andra syften, nämligen för att garantera att företaget skall kunna behålla sitt reella produktionskapital utan att detta täres av beskattning. Rätten till avsättningar till pensions- och personalstiftelser kan också i detta sammanhang lämnas åt sidan.

De enda regler i vår nuvarande skattelagstiftning som mera direkt tar sikte på att öppna visst utrymme för resultatutjämnning är den särskilda förordningen om avsättning å s. k. skogskon-ton. Det ligger emellertid i sakens natur att dessa regler endast är tillämp-

liga för vissa slag av företag och inkomster. De särskilda reglerna för beskattning av s. k. ackumulerad inkomst bygger också på tanken om en resultatutjämnning vid beskattningen men kan självfallet endast tillämpas i vissa situationer, nämligen i huvudsak vid upphörandet av en affärsrörelse.

Generella regler, som öppnar effektiva möjligheter till resultatutjämnning vid beskattningen — vari inkluderas rätt till förlustutjämnning — har länge efterlysts. Bristen härpå leder som ofta påpekats till faktiska orättvisor vid beskattningen. Ett företag som t. ex. under de tre första åren av sin existens går med en förlust om 10 000 kronor per år men först under det fjärde börjar ge vinst, t. ex. med 20 000 kronor, får för fyraårsperioden betala lika mycket skatt som ett företag som ger en vinst av 5 000 kronor per år, trots att det förstnämnda företaget gått med en sammanlagd förlust om 10 000 kronor under perioden mot att det andra företaget gått med en sammanlagd vinst av 20 000 kronor. Det sagda gäller för den händelse de båda företagen varit aktiebolag. Är det fråga om företag — t. ex. ett vanligt handelsbolag — där beskattningen kommer att ske efter den progressiva inkomstbeskattningen, blir förlustföretaget i exemplet ovan *hårdare* beskattat än företaget som gått med vinst varje år.

Det ligger i sakens natur att avsaknaden av effektiva möjligheter till förlust- och resultatutjämnning vid beskattningen är särskilt kännbar för nystartade företag liksom för mindre företag över huvud taget. Det bör särskilt understrykas, att det nya system för prissättning på jordbrukets produkter med avtal för flerårsperioder, som trädde i kraft år 1956, förutsätter en rätt till resultatutjämnning vid beskattningen som ett naturligt komplement.

Den brist i vår skattelagstiftning som här påtalats vitsordades av den senaste utredningen rörande företagsbeskatt-

Interpellation ang. åtgärder för att förstärka valutareserverna

ningen, 1952 års företagsskatteutredning. Denna föreslog också en förordning om rätt till förlustutjämning men begränsad till endast juridiska personer. I en reservation, vilken avlämnades av utredningens folkparti- och högerrepresentanter, föreslogs att en sådan rätt skulle öppnas även för fysiska personer under vissa förutsättningar. Den av oss föreslagna rätten till förlustutjämning skulle ses som ett steg på vägen mot en fullständigare rätt till resultatutjämning.

Som bekant upptog dåvarande finansministern i sitt förslag till nya regler rörande företagsbeskattningen, som han framlade år 1955, inte något av de i utredningen presenterade förslagen om rätt till förlustutjämning. Efter motioner från dåvarande oppositionspartier beslöt dock riksdagen hemställa om en förnyad utredning i ämnet. En sådan har också senare tillsatts, ehuru det dröjde ända till januari 1957. Detta dröjsmål om närmare två år var enligt min mening djupt beklagligt. Redan efter företagsskatteutredningens betänkande och på grundval av däri lämnade författningsförslag, vilka i fråga om rätten till förlustutjämning framlades inför riksdagen år 1955, hade det samma år varit möjligt att fatta ett positivt beslut i saken. Det förföll dock genom motståndet från de dåvarande två regeringspartierna. Nu har ytterligare halvtannat år gått sedan utredningen — efter nära två års försening — tillsattes.

Med hänsyn till frågans stora betydelse måste det anses ytterst angeläget att utredningsarbetet bedrivs så, att ett positivt beslut kan fattas i varje fall av riksdagen på våren 1959. Det förtjänar understrykas att en ny avtalsperiod för jordbruket då förestår, vilket gör frågan än mer angelägen. För nystartade företag liksom för den mindre företagssamheten över huvud är som nyss sagts den här efterlysta skattereformen utomordentligt värdefull. I förberedelse-

åtgärderna inför en gemensam europeisk marknad har den sin givna plats.

Med hänvisning till det anförda får jag anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för finansdepartementet få framställa följande interpellation:

Vill herr statsrådet medverka till att det förberedelsearbete, som nu pågår, bedrivs så, att senast vid 1959 års vårriksdag beslut kan fattas om rätt till öppen förlust- och resultatutjämning vid beskattningen för samtliga företag inom industri, handel, jordbruk och övriga näringsgrenar?

Denna anhållan bordlades.

§ 6

Interpellation ang. åtgärder för att förstärka valutareserverna

Herr MAGNUSSON i Borås (h) erhöi på begäran ordet och yttrade:

Möjligheterna att i en sysselsättningskris driva sysselsättningskapande intern ekonomisk politik är avhängiga av de reserver av internationellt gångbara valutor, som kunnat byggas upp under högkonjunkturen. Erfarenheten visar att en allmän konjunkturavmattning snabbast och värst slår igenom i länder med otillfredsställande valutaförsvär. Den visar också, att särskilt länder, som är i hög grad beroende av sin utrikeshandel, löper risken av samtida sysselsättnings- och valutapåfrestningar.

Detta framhålles även i den nu framlagda statsverkspropositionen, där det påpekas att nedgången av vår valutareserv är ägnad att inge bekymmer. Vår rörelsefrihet begränsas därigenom. Försvaret av valutareserven och en rimlig jämvikt i bytesbalansen måste därför — understrykes det — vara fundamentala element i en ekonomisk politik, som syftar till full sysselsättning och stabilitet.

Under årets fem första månader har vårt valutareservläge försämrats med mer än trehundra miljoner kronor. Till någon del låter denna försämring för-

Interpellation ang. åtgärder för att förstärka valutareserverna

modligen sig förklaras av den stränga och långvariga vintern. Nedgången är emellertid anmärkningsvärt stor, mer än dubbelt så stor som under motsvarande tid föregående år. Det allvarligaste är emellertid att valutareserven icke ökat i kronor räknat. Detta betyder att den reducerats än mer som förutsättning för en sysselsättningskapande politik än siffrorna gör uppenbart. Storleken av en valutareserv måste nämligen alltid ses i förhållande till utrikeshandels omsättning. Med en stagnande eller minskande valutareserv har vi en stigande utrikeshandelsomsättning.

Utsiktorna för den närmaste framtiden kan ej heller bedömas vara särskilt ljusa. Exporten beräknas komma att minska något under den närmaste framtiden under det att importen anses skola förbli oförändrad. En avsevärd nedgång i sjöfartsinkomsterna torde vara ofrånkomlig. Bytesbalansen för år 1958 måste därför kalkylera med ett underskott av icke oväsentlig storlek.

I detta läge framstår det som ofrånkomligt att den ekonomiska politiken planeras med det målet för ögonen att förstärka våra otillräckliga valutareserver. Därvidlag kan det icke anses tillfredsställande enbart med allmänna uttalanden. Planeringen måste göras konkret och praktisk så att den har rimliga utsikter att inom rimlig tid leda till faktiska resultat. Detta synes förutsätta ekonomiskt-politiska åtgärder främst i syfte att stärka konkurrenskraften i näringslivet och att ge bakgrund till den kostnadsanpassning vars ofrånkomlighet blir allt mer uppenbar.

Enligt min mening är det angeläget att riksdagen får en ingående redogörelse för de planer som kan föreligga i valutaförstärkande syfte. Man torde väl få utgå från att regeringen verkligen uppgjort sådana planer. Några skäl att ej redovisa dem kan icke föreligga.

Under återopandande av det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd

att till hans excellens herr statsministern få framställa följande fråga:

På vad sätt ämnar regeringen i sin ekonomiska politik försöka underbygga den förstärkning av våra valutareserver som är ett ofrånkomligt led i den beredskap mot sysselsättningsstörningar vars behövlighet är uppenbar?

Denna anhållan bordlades.

§ 7

Till bordläggning anmäldes Kungl. Maj:ts innevarande dag på rikssalen överlämnade proposition, nr B 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1958/59.

§ 8

Anmäldes, att följande Kungl. Maj:ts propositioner och skrivelse tillställts kammaren:

nr B 2, angående utgifter å tilläggsstat III till riksstaten för budgetåret 1957/58,

nr B 3, med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåten-skapsskatt, m. m.,

nr B 4, med förslag till ny tulltaxa, m. m.,

nr B 5, med förslag till förordning om ändring i tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316),

nr B 6, med förslag till förordning om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar m. m.,

nr B 7, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften,

nr B 8, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av punkten 3 av övergångsbestämmelserna till förordningen den 23 november 1956 (nr 554) om investeringsavgift för år 1957,

nr B 9, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet,

nr B 11, angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, m. m.,

nr B 12, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.,

nr B 13, angående dispositionen av vissa kronolägenheter, m. m.,

nr B 14, med förslag till lag om ympning mot smittkoppor,

nr B 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 30 juni 1937 (nr 655) angående bidrag från landsting och städer, som ej deltaga i landsting, till bestridande av kostnaderna för vård i vissa fall å karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet,

nr B 16, angående ratifikation av europeisk utlämningskonvention,

nr B 17, rörande ratifikation av konvention om indrivning av underhållsbidrag i utlandet,

nr B 19, med förslag till lag om kvinnas behörighet till prästerlig tjänst m. m.,

nr B 20, med förslag till lag med särskilda bestämmelser om tillsättning av prästerliga tjänster vid nyindelning av riket i pastorat,

nr B 21, angående ordnande av den andliga vården vid sjukhusen, m. m.,

nr B 23, med förslag till ärvdabalk m. m.,

nr B 24, med förslag till lag angående ändring i lagen den 24 maj 1929 (nr 116) om tillsyn över stiftelser,

nr B 25, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § religionsfrihetslagen den 26 oktober 1951 (nr 680), m. m.,

nr B 26, med förslag till lag om ändring i rättegångsbalken m. m.,

nr B 27, angående förflyttning av Söderbygdens vattendomstol,

nr B 29, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring, m. m.,

nr B 31, angående pensionsreglering för statsanställda m. m., och

nr B 34, med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 § 3 mom. samt 5, 8 och 11 §§ förordningen den 16 maj 1884 (nr 25) angående patent.

Nämnda propositioner och skrivelse bordlades.

§ 9

Anmäldes följande till herr talmannen under sammanträdet avlämnade motioner, nämligen

nr B 1, av herr *Lundberg*, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 2, av herr *Hammar*, angående vissa åtgärder för upprustning av universitet och högskolor,

nr B 3, av fröken *Wallerius m. fl.*, om anslag till Göteborgs musikkonservatorium,

nr B 4, av herr *Bengtsson* i Göteborg *m. fl.*, om inrättande av en professur i sociologi vid universitetet i Göteborg m. m., och

nr B 5, av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*, om undersökning rörande sjöfolkets och fiskarnas möjligheter att utöva sin rösträtt.

Dessa motioner bordlades.

§ 10

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts propositioner nr B 1 och nr B 2 skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 17.25.

In fidem
Gunnar Britth

Torsdagen den 19 juni

Kl. 11.00

§ 1

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen, och blevo därtill utsedda

herr Hedlund,
herr Hjalmarson,
herr Ohlin och
herr Sehlstedt,

envar med 99 röster.

§ 2

Föredrogos var för sig och hänvisades till bevillningsutskottet följande Kungl. Maj:ts å bordet liggande propositioner:

nr B 3, med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt, m. m.,

nr B 4, med förslag till ny tulltaxa, m. m.,

nr B 5, med förslag till förordning om ändring i tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316),

nr B 6, med förslag till förordning om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar, m. m.,

nr B 7, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, och

nr B 8, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av punkten 3 av övergångsbestämmelserna till förordningen den 23 november 1956 (nr 554) om investeringsavgift för år 1957.

§ 3

Föredrogos och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse, nr B 9, till torsdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Björn Kjellin att under innevarande riksdag utöva den

befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kansli-deputerade.

§ 4

Föredrogos var för sig följande Kungl. Maj:ts propositioner; och remitterades därvid

till jordbruksutskottet propositionerna:

nr B 11, angående vissa prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, m. m.,

nr B 12, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m., och

nr B 13, angående dispositionen av vissa kronolägenheter, m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr B 14, med förslag till lag om ympning mot smittkoppor,

nr B 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 30 juni 1937 (nr 655) angående bidrag från landsting och städer, som ej deltaga i landsting, till bestridande av kostnaderna för vård i vissa fall å karolinska sjukhuset och serafimerlasaretet,

nr B 16, angående ratifikation av europeisk utlämningskonvention,

nr B 17, rörande ratifikation av konvention om indrivning av underhållsbidrag i utlandet,

nr B 19, med förslag till lag om kvinnas behörighet till prästerlig tjänst, m. m., och

nr B 20, med förslag till lag med sär-

skilda bestämmelser om tillsättning av prästerliga tjänster vid nyindelning av riket i pastorat;

till statsutskottet propositionen nr B 21, angående ordnande av den andliga vården vid sjukhusen, m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr B 23, med förslag till ärvdabalk m. m.,

nr B 24, med förslag till lag angående ändring i lagen den 24 maj 1929 (nr 116) om tillsyn över stiftelser,

nr B 25, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § religionsfrihetslagen den 26 oktober 1951 (nr 680), m. m., och

nr B 26, med förslag till lag om ändring i rättegångsbalken m. m.;

till statsutskottet propositionen nr B 27, angående förflyttning av Söderbygdens vattendomstol;

till behandling av lagutskott propositionen nr B 29, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring, m. m.;

till statsutskottet propositionen nr B 31, angående pensionsreglering för statsanställda m. m.; och

till behandling av lagutskott propositionen nr B 34, med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 § 3 mom. samt 5, 8 och 11 §§ förordningen den 16 maj 1884 (nr 25) angående patent.

§ 5

Föredrogs var efter annan följande å kammarens bord vilande motioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet motionerna:

nr B 1, av herr *Lundberg*,

nr B 2, av herr *Hammar*,

nr B 3, av fröken *Wallerius m. fl.*, och

nr B 4, av herr *Bengtsson* i Göteborg m. fl.; samt

till konstitutionsutskottet motionen nr B 5, av herr *Johansson* i Öckerö m. fl.

§ 6

Föredrogs den av herr *Helén* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet angående den disciplinära bestraffningen i folkskolan.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 7

Föredrogs den av herr *Hæggbloom* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet angående åtgärder för åstadkommande av ny uppgörelse om jordbrukets prisfrågor, m. m.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 8

Föredrogs den av herr *Hansson* i Skegrie vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet angående det europeiska frihandelsområdet och villkoren för en svensk anslutning därtill.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 9

Föredrogs den av herr *Hansson* i Skegrie vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet angående jordbrukets eftersläpning i förhållande till den inkomstlikställighet, som åsyftats genom 1955 års beslut om nytt prissättningssystem för jordbruket m. m.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 10

Föredrogs den av herr *Stenberg* vid kammarens nästföregående sammanträ-

Interpellation ang. stöldskydd på motorfordon

de gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet angående rätt till öppen resultatutjämning vid företagsbeskattningen.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 11

Föredrogs den av herr *Magnusson* i Borås vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till hans excellens herr statsministern angående åtgärder för att förstärka valutareserverna.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 12

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts propositioner nr B 1 och nr B 2 skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 13

Interpellation ang. stöldskydd på motorfordon

Ordet lämnades på begäran till

Herr **NIHLFORS** (fp), som anförde:

Herr talman! Vid 1956 års riksdag väcktes motioner, som syftade till att genom utredning få klarlagd möjligheten att föreskriva skyldighet att förse bilarna med godkänt billås för att därigenom söka minska antalet bilstölder. Första lagutskottet, som avgav utlåtande (nr 30) över motionerna, uttalade att det ej hyste principiella betänkligheter mot att en lösning av frågan om bilstöldskydd lagstiftningsvägen upptogs till övervägande, därest ej en ökad användning av stöldskydd kunde åvägbringas på annat sätt.

I utlåtandet hade utskottet lämnat den upplysningen att Kungl. Maj:t tagit vissa initiativ i syfte att på frivillighetens väg åstadkomma att motorfordon i ökad

utsträckning försågs med effektivt stöldskydd. Utskottet ansåg sig ännu ej kunna avgöra, om de eftersträvade resultaten härigenom kunde uppnås. De åberopade initiativen utgjorde på våren 1956 pågående underhandlingar med bilimportörer och bilhandlare i syfte att ernå utfästelser från dessa att icke importera eller saluföra nya bilar utan att dessa var försedda med effektiva stöldskydd. Då frågan alltså var föremål för Kungl. Maj:ts uppmärksamhet, syntes det utskottet ej erforderligt att begära utredning i ämnet.

Enligt uppgift uppnåddes vid dessa åberopade underhandlingar utfästelser om att vid försäljning av nya bilar på tryckningar skulle ske på kunderna så att billås anskaffades samtidigt med köpet av bil. Det oaktat föreligger siffror på antalet bilstölder som är skrämmande. Under de fyra första månaderna i år stals 1 703 bilar i Stockholm, Göteborg och Malmö, en ökning med 21 procent från motsvarande tid i fjol. Under maj månad i år uppgick bilstölderna i nämnda städer till hela 540, och den procentuella ökningen från i fjol är 28 procent.

Om man utgår från att en mycket stor del av de nya bilarna är försedda med effektiva stöldlås, innebär utvecklingen att stölderna av äldre fordon procentuellt ökat. Detta betyder bl. a. att trafiksäkerheten på våra gator och vägar blir ännu sämre än f. n., enär biltjuvarnas i regel vårdslösa framfart i allt större utsträckning sker med stulna bilar av äldre modeller, ej sällan varande i mindre gott skick. Den avsevärda ökningen av bilstölderna trots en ökad försäljning av effektiva billåsanordningar är synnerligen oroande. Ytterligare åtgärder borde därför nu kunna övervägas.

Under hänvisning till det här anförda får jag jag anhålla om andra kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för justitiedepartementet rikta följande frågor:

Interpellation ang. frågan om straff för den, som ansvarslöst eller för egen vinning bjuder barn och ungdom på sprit

Vill herr statsrådet lämna en redovisning av vad som överenskommits med bilförsäljningsföretagen om en ökad användning av effektiva billås och vilken frekvens försäljningen av dylika lås numera har?

Anser herr statsrådet att erfarenheterna hittills är tillfredsställande? Om icke, vilka åtgärder bör enligt statsrådets mening nu vidtas för att stävja den stora bilstöldsepidemien?

Denna anhållan bordlades.

§ 14

Interpellation ang. frågan om straff för den, som ansvarslöst eller för egen vinning bjuder barn och ungdom på sprit

Herr NELANDER (fp) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Nyligen har till offentlighetens kännedom kommit ett fall av påverkan på klientel från ungdomsvårdsskola vilket väckt stor uppmärksamhet.

En kommunal förtroendeman — bl. a. suppleant i barnavårdsnämnden — har vid ett par tillfällen bjudit ut 16-åriga flickor, intagna på Ryagårdens ungdomsvårdsskola i Örkelljunga, till en skogsbacke och där trakterat dem med sprit. Han lär ha motiverat sin gärning med att flickor vid ungdomsvårdsskolor sådana som Ryagården har det så »hopplöst trist» — de »får inte den minsta lilla chans till en sup». Han ville nu lindra den grå tristessen!

Någon polisanmälan lär det inte bli, då dylika spritkalas inte är straffbara enligt gällande lag. Då ungdomsvårdsskolorna får ta hand om allt flera alkoholskadade ungdomar, synes denna lucka i lagen snarast böra fyllas.

Med stöd av det ovan anförda anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för justitiedepartementet få rikta följande frågor:

1) Anser herr statsrådet att straff bör kunna utmätas i vissa fall för den,

som ansvarslöst eller för egen vinning bjuder barn och ungdom på sprit?

2) Ämnar herr statsrådet inom en snar framtid framlägga lagförslag om sådan straffpåföljd?

Denna anhållan bordlades.

§ 15

Ordet lämnades på begäran till

Herr ANDRE VICE TALMANNEN, som anförde:

Herr talman! Jag hemställer att kammaren måtte vid plenum tisdagen den 24 innevarande juni utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av 19 i konstitutionsutskottet och bevillningsutskottet, 28 i statsutskottet, 18 i bankoutskottet, 18 i andra lagutskottet, 20 i jordbruksutskottet, 21 i allmänna beredningsutskottet samt 17 i vart och ett av de övriga utskotten utom i utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta.

Kammaren biföll denna hemställan.

§ 16

Anmälades följande Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade propositioner: nr B 32, med förslag till lag om ersättning för krigsskada å egendom, och nr B 33, angående statlig borgen för lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget.

Dessa propositioner bordlades.

§ 17

Anmälades, att följande motioner under sammanträdet avlämnats till herr talmannen, nämligen

nr B 6, av herr *Holmberg m. fl.*, angående förslag till en mellanriksväg från Arjeplogs kommun till Norge,

nr B 7, av herr *von Friesen m. fl.*, angående organisationen av statens institut för folkhälsan m. m.,

nr B 8, av herr *von Friesen m. fl.*, med

förslag till lag om ympning mot smittkoppor,

nr B 9, av herr *Börjesson m. fl.*, angående varuskatt å gräddglass,

nr B 10, av herr *Cassel m. fl.*, angående värdering vid beskattningen av varulager,

nr B 11, av herr *Kollberg m. fl.*, angående värdering vid beskattningen av varulager,

nr B 12, av fröken *Vinge m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 3, med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt, m. m., och

nr B 13, av herr *Wachtmeister*, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret.

Dessa motioner bordlades.

§ 18

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökningar:

Till Riksdagens andra kammare

För deltagande i transportministerkonferens i Paris och Bryssel anhål-

ler undertecknad härmed om ledighet från riksdagsgöromålen under tiden 25—29 juni 1958.

Stockholm den 19 juni 1958

Gösta Skoglund

Härmed anhåller undertecknad vördsam om ledighet från riksdagsgöromålen den 2—9 juli 1958 på grund av Sjuksköterskors Samarbete i Norden kongress i Köpenhamn den 1—5 juli samt sammanträde i Sjuksköterskors Samarbete i Norden representantskapsmöte den 7—9 juli 1958.

Mötena skola äga rum i Köpenhamn.
Stockholm den 19 juni 1958

Gerda Höjer

Ledamot av andra kammaren

Kammaren biföll dessa ansökningar.

§ 19

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 11.24.

In fidem
Gunnar Britth

Tisdagen den 24 juni

Kl. 14.00

§ 1

Upplästes ett till kammaren från fru Johansson inkommet läkarintyg, avsett för vederbörande sjuk-kassa, av vilket inhämtades att fru Johansson på grund av hjärnskakning vore sjukskriven under tiden den 18 juni—den 8 juli 1958.

Fru Johansson beviljades ledighet från riksdagsgöromålen under angivna tid.

§ 2

Ordet lämnades på begäran till

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**,
som anförde:

Herr talman! Jag hemställer att kammaren måtte besluta att utse suppleanter i andra lagutskottet till ett antal av 19.

Kammaren biföll denna hemställan.

§ 3

Jämlikt kammarens därom fattade beslut skulle vid detta sammanträde anställas val av kanslideputerade, kanslitillsättare och ekonomideputerade även som av ledamöter i de ständiga utskotten, medlemmar i Nordiska rådet och suppleanter för nämnda ledamöter och medlemmar. Då nu först valet av kanslideputerade skulle företagas, lämnades ordet till

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de val som skall företagas vid detta plenum ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn på så många personer som det ifrågavarande valet avser.

Den av herr förste vice talmannen be-
träffande detta val avlämnade listan
upptog under partibeteckningen »Ge-
mensam lista» följande namn:

Gustafsson i Stockholm
Nihlfors.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades herrar
Gustafsson i Stockholm och Nihlfors ut-
sedda till kanslideputerade.

§ 4

Företogs val av sex ledamöter att
jämte herr talmannen och vice talmän-
nen tillsätta befattningshavare hos kam-
maren.

Herr förste vice talmannen avlämna-
de en lista, som under partibeteckning-
en »Gemensam lista» upptog följande
namn:

Nilsson i Göteborg
Thapper
Nilsson i Göingegården
Jacobsson i Tobo
Ekström i Björkvik
Onsjö.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades de perso-
ner, vilkas namn upptagits å densamma,
utsedda till kanslitillsättare.

§ 5

Anställdes val av fyra ledamöter att
handhava vården om kammarens eko-
nomiska angelägenheter.

Herr förste vice talmannen avlämna-
de en lista, som under partibeteckning-
en »Gemensam lista» upptog följande
namn:

Sandell, fröken
von Seth
Gustafsson i Borås
Vigelsbo.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades de
personer, vilkas namn upptagits å den-
samma, utsedda att handhava vården
om kammarens ekonomiska angelägen-
heter.

§ 6

Företogos val av föreskrivet antal le-
damöter i de ständiga utskotten, nämligen
åtta i utrikesutskottet, tio i konstitu-
tionsutskottet, femton i statsutskottet,
tio i bevillningsutskottet, åtta i banko-
utskottet samt i vart och ett av lagutskot-
ten, tio i jordbruksutskottet och tolv i
allmänna beredningsutskottet.

Sedan herr förste vice talmannen av-
lämnat ifrågavarande tio listor, alla för-
sedda med partibeteckningen »Gemen-
sam lista», samt listorna blivit i ovan
upptagen ordning av herr talmannen
upplästa och av kammaren godkända,
befunnos följande personer, vilkas namn
i här angiven ordning upptagits å respek-
tive listor, hava utsetts till ledamöter i

utrikesutskottet:

Thapper
Ericsson i Kinna
Hjalmarson
Ohlin

Sehlstedt
Hedlund
Bengtsson i Halmstad
Cassel.

Andersson i Ronneby
Eliasson i Sundborn
Persson i Appuna
Nilsson, Gerhard, i Gävle.

konstitutionsutskottet:

Hallén
Norén
Magnusson i Tumlhult
von Friesen
Spångberg
Pettersson i Norregård
Jonsson i Haverö
Braconier
Sehlstedt
Hammar.

första lagutskottet:

Landgren
Hedqvist
Gezelius
Rylander
Johansson, fru
Onsjö
Östrand
Boman, fru.

andra lagutskottet:

Nilsson i Göteborg
Lundberg
Wetterström, fröken
Jacobsson i Tobo
Odhe
Carlsson i Bakeröd
Ekendahl, fru
Sandström, fru.

statsutskottet:

Akerström
Petterson i Degerfors
Skoglund i Doverstorp
Malmberg
Thapper
Rubbestad
Jansson i Kalix
Staxäng
Persson i Växjö
Ståhl
Gustafsson i Stockholm
Svensson i Stenkyrka
Karlsson i Olofström
Nilsson i Göingegården
Elmén, fröken.

 tredje lagutskottet:

Johansson i Torp
Levin
von Seth
Åhman
Torbrink, fru
Hansson i Skegrie
Andersson i Ryggestad
Munktell.

bevillningsutskottet:

Sundström
Brandt i Olshammar
Nilsson i Svalöv
Kollberg
Allard
Vigelsbo
Kärrlander
Magnusson i Borås
Ericsson i Kinna
Gustafson i Göteborg.

jordbruksutskottet:

Gustafson i Dädesjö
Andersson i Hyssna
Hæggblom
Svensson i Ljungskile
Jonsson i Strömsund
Pettersson i Dahl
Sköld
Östlund
Lindström
Antby.

bankoutskottet:

Sköldin
Larsson i Julita
Regnéll
Löfgren

allmänna beredningsutskottet:

Svedberg, fru
Bark
Dickson

Königson
 Eriksson i Stockholm, fru
 Björkänge
 Engkvist
 Svensson i Krokstorp
 Ekström i Björkvik
 Nelander
 Jacobsson i Sala
 Johnsson i Skoglösa.

I samband med valet av ledamöter i utrikesutskottet beslöts på framställning av herr talmannen, att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter ävensom om det i § 8 av detta protokoll redovisade valet av suppleanter i nämnda utskott samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

§ 7

Företogs val av åtta medlemmar i Nordiska rådet för tiden intill dess val nästa gång äger rum.

För detta val avlämnade herr förste vice talmannen en av de utav kammaren valda ledamöterna av talmanskonferensen godkänd lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upp- tog följande namn:

Sehlstedt
 Jonsson i Strömsund
 Skoglund i Doverstorp
 Rylander
 Ericsson i Kinna
 Pettersson i Dahl
 Ekendahl, fru
 Sandström, fru.

Efter det denna lista upplästs och av kammaren godkänts, förklarades de å listan upptagna personerna hava blivit utsedda till medlemmar i Nordiska rådet.

På framställning av herr talmannen beslöts, att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av medlemmar i Nordiska rådet och om det i § 9 av detta protokoll redovisade valet

av suppleanter för dem samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om de förrättade valen.

§ 8

Anställdes val av beslutat antal suppleanter för ledamöterna i de ständiga utskotten, nämligen 8 i utrikesutskottet, 19 i konstitutionsutskottet, 28 i statsutskottet, 19 i bevillningsutskottet, 18 i bankoutskottet, 17 i första lagutskottet, 19 i andra lagutskottet, 17 i tredje lagutskottet, 20 i jordbruksutskottet och 21 i allmänna beredningsutskottet.

Sedan herr förste vice talmannen avlämnat ifrågavarande tio listor, alla med partibeteckningen »Gemensam lista», och listorna blivit i ovan upptagen ordning av herr talmannen upplästa och av kammaren godkända, befunnos följande personer, vilkas namn i här angiven ordning upptagits å respektive listor, utsedda till suppleanter i

utrikesutskottet:

Renström-Ingenäs, fru
 Åkerström
 Håstad
 Svensson i Ljungskile
 Kärrlander
 Wahlund
 Andersson i Ryggestad
 von Friesen.

konstitutionsutskottet:

Gustafsson i Bogla
 Svedberg, fru
 Svenungsson
 Hamrin
 Bark
 Wahlund
 Andersson i Linköping
 Sjöqvist, fru
 Alemyr
 Gustafsson i Borås
 Henningsson
 Nilsson i Tvärälund
 Adamsson
 Gansmoe

Thunvall, fru
 Anderson i Sundsvall
 Andersson i Billingsfors
 Heckscher
 Elmwall.

Kristenson i Göteborg
 Rydén
 Carlsson i Västerås
 de Joungé
 Antonsson.

statsutskottet:

Olsson, fröken
 Blidfors
 Cassel
 Wedén
 Almgren
 Hansson i Skegrie
 Andreasson
 Karlsson, fröken
 Mellqvist
 Nihlfors
 Lundqvist
 Hansson i Önnarp
 Lewén-Eliasson, fru
 Heckscher
 Arvidson
 Gustafsson i Skellefteå
 Thorsson, fru
 Bohman
 Lassinantti
 Larsson i Hedenäset
 Johansson i Norrköping
 Vinge, fröken
 Sjövall, fru
 Hjalmarson
 Gustafsson i Uddevalla
 Gustafsson i Kårby
 Helén
 Eliasson i Moholm.

bevillningsutskottet:

Wiklund
 Eriksson i Stockholm, fru
 Nilsson i Bästekille
 Christenson i Malmö
 Engkvist
 Larsson i Luttra
 Asp
 Darlin
 Andersson i Essvik
 Stenberg
 Holmqvist, fru
 Eriksson i Bäckmora
 Forsberg
 Stiernstedt

bankoutskottet:

Adamsson
 Renström-Ingenäs, fru
 Setterberg i Vilske-Kleva
 Boija
 Hagnell
 Johnsson i Skoglösa
 Bengtsson i Landskrona
 Wachtmeister
 Carbell
 Ågren
 Ekström i Iggesund
 Börjesson
 Lindahl
 Hamilton
 Berglund
 Gustafson i Göteborg
 Cassel
 Bengtsson i Göteborg.

första lagutskottet:

Ekström i Björkvik
 Jacobsson i Sala
 Fröding
 Gustafsson i Borås
 Löfqvist, fru
 Johansson i Gränö
 Alemyr
 Edlund
 Berggren, fröken
 Larsson i Stockholm
 Andersson i Storfors
 Fälldin
 Zetterberg i Stockholm
 Lidman-Frostenson, fru
 Haglund
 Ågren
 Kristensson, fru.

andra lagutskottet:

Bengtsson i Varberg
 Sandell, fröken
 Lothigijs
 Höjer, fröken
 Johansson i Södertälje

Wahrendorff
 Fredriksson
 Wallerius, fröken
 Eriksson i Ängelholm, fru
 Rimmerfors
 Sundelin
 Gustavsson i Alvesta
 Svensson, fru
 Björkman
 Svensson i Kungälv
 Königson
 Carlsson i Göteborg
 Hamilton
 Anderson i Sundsvall.

tredje lagutskottet:

Bengtsson i Halmstad
 Persson i Tandö
 Stiernstedt
 Nyberg
 Nilsson i Östersund
 Jansson i Benestad
 Svenning
 Bengtsson i Göteborg
 Ekström i Iggesund
 Johansson i Öckerö
 Lindström
 Grebäck
 Persson i Appuna
 Agerberg
 Lindberg, fru
 Rimås
 Hedin.

jordbruksutskottet:

Lindskog, fru
 Arweson
 Agerberg
 Rimås
 Jönsson
 Svensson i Vä
 Johanson i Västervik
 Eliasson i Moholm
 Franzén
 Nilsson i Lönsboda
 Jäderberg, fru
 Brandt i Sätilla
 Lundmark
 Nilsson i Bästekille
 Persson i Tandö
 Johansson i Öckerö

Carbell
 Hedin
 Larsson i Ålsta
 Åhman.

allmänna beredningsutskottet:

Jäderberg, fru
 Svensson i Kungälv
 Wallerius, fröken
 Nihlfors
 Thunvall, fru
 Börjesson
 Lundmark
 Svenungsson
 Lewén-Eliasson, fru
 Carlsson i Huskvarna
 Gustafsson i Uddevalla
 Grebäck
 Andersson i Storfors
 Lothigius
 Haglund
 Hamrin
 Andersson i Billingsfors
 Setterberg i Vilske-Kleva
 Lindahl
 Antonsson
 Larsson i Stockholm.

§ 9

Företogs val av åtta suppleanter för de av kammaren utsedda medlemmarna i Nordiska rådet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en av de utav kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen godkänd lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Andersson i Ryggestad
 Thapper
 Braconier
 Helén
 Mellqvist
 Gustafsson i Kårby
 Alemyr
 Nihlfors.

Efter det denna lista av herr talman-
 nen upplästs och av kammaren god-
 känts, förklarades de å listan upptagna
 personerna utsedda till suppleanter i
 Nordiska rådet.

Interpellation ang. åtgärder i syfte att stimulera sysselsättningen inom skogsbruket

§ 10

Föredrogos var för sig följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionen nr B 32, med förslag till lag om ersättning för krigsskada å egendom; och

till statsutskottet propositionen nr B 33, angående statlig borgen för lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget.

§ 11

Föredrogos var för sig följande på bordet liggande motioner. Därvid hänvisades

till statsutskottet motionerna:
nr B 6, av herr *Holmberg m. fl.*, och
nr B 7, av herr *von Friesen m. fl.*;

till behandling av lagutskott motionen nr B 8, av herr *von Friesen m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:
nr B 9, av herr *Börjesson m. fl.*,
nr B 10, av herr *Cassel m. fl.*,
nr B 11, av herr *Kollberg m. fl.*, och
nr B 12, av fröken *Vinge m. fl.*; samt

till statsutskottet motionen nr B 13, av herr *Wachtmeister*.

§ 12

Föredrogs den av herr *Nihlfors* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående användningen av effektiva stöldskydd på motorfordon.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 13

Föredrogs herr *Nelanders* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående frågan om straff för

den, som ansvarslöst eller för egen vinning bjuder barn och ungdom på sprit.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 14

Herr *förste vice talmannen* erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Jag hemställer att Kungl. Maj:ts propositioner nr B 1 och nr B 2 måtte uppföras sist på föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

§ 15

Interpellation ang. åtgärder i syfte att stimulera sysselsättningen inom skogsbruket

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr *ELIASSON* i Sundborn (cp), som anförde:

Herr talman! I syfte att motverka den ökade arbetslöshet, som konjunkturavmattningen medfört, har olika åtgärder vidtagits. Sålunda har bl. a. räntan sänkts och företagens investeringsfonder frisläppts. Vidare har bostadsbyggandet ökat, ökade anslag lämnats för väginvesteringar och beredskapsarbetena bedrivits i större omfattning och fortsatt längre ut på våren och försommaren än tidigare. I vissa fall har industribeställningar med arbetslöshetsmedel satts in.

Med hänsyn till riskerna för fortsatt konjunkturavmattning framstår det som angeläget att sysselsättningen inom skogsbruket stimuleras. Härför talar också, att beträffande mera högvärdiga virkessortiment avverkningarna kan komma att bli av mindre omfattning under kommande höst- och vintermånader. Ur sysselsättningssynpunkt men också med tanke på skogsvården skulle det vara av värde om veden i större

Interpellation ang. principerna vid utnämningar till högre tjänster inom utrikesförvaltningen

utsträckning kunde beredas avsättning. Härigenom skulle även importbehovet av bränsle minska till förmån för landets relativt begränsade valutareserv och beredskapen vid en eventuell avspärning. Numera synes tekniskt goda möjligheter till eldning med flis föreligga, och denna borde i större utsträckning kunna utnyttjas bl. a. av allmänna inrättningar. Vad staten beträffar synes en skyndsam inventering böra ske av möjligheterna att vid dess militära förläggningar, sjukhus o. d. i de olika länen helt eller delvis övergå till fliseldning.

Med åberopande av det anförda anholder jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet få framställa följande frågor:

1. Vill herr statsrådet lämna kammaren en redogörelse för de åtgärder som vidtagits eller planeras i syfte att stimulera sysselsättningen inom skogsbruket?

2. Är herr statsrådet villig att vidtaga åtgärder i syfte att främja fliseldning vid statliga inrättningar?

Denna anhållan bordlades.

§ 16

Interpellation ang. principerna vid utnämningar till högre tjänster inom utrikesförvaltningen

(Ordet lämnades på begäran till

Herr **HECKSCHER** (h), som yttrade:

Herr talman! Under de senaste åren har utrikesförvaltningens personalkader ökats. Bland annat har det inrättats flera nya poster för beskickningschefer, dels i de egentliga sändebudsgraderna, dels för beskickningsråd med sändebudsställning. Denna personalökning har i regel brukat motiveras med handelspolitiska skäl. Riktigt är också utan all fråga att handelspolitiken under efterkrigsåren kommit att spela en alltmera

dominerande roll bland utrikesförvaltningens uppgifter.

En viss diskussion har samtidigt ägt rum beträffande personalrekryteringsproblemen inom utrikestjänsten. Även under denna diskussion har behovet av handelspolitisk erfarenhet och kompetens särskilt betonats. Utrikesförvaltningens kritiker har brukat påstå, att diplomatyrkets vanor icke utvecklats i takt med den moderna tidens krav. Vad som nu för tiden behövs är, säger man, »handelsresande för Sverige» snarare än folk som är presentabla i salongerna eller ens politiska förhandlare. Häremot har — enligt min mening med betydande rätt — invänts att det i själva verket är kritikerna som icke följt med utvecklingen. Nutidens unga diplomater tvingas från första början att ägna huvuddelen av sin tid åt studier av handelspolitiska, ekonomiska och sociala frågor. Det diplomatiska umgängeslivet kan visserligen ofta vara en tidsödande belastning men anses inom den svenska utrikestjänsten aldrig som annat än en bisak.

Emellertid har utnämningsspolitiken inom utrikesförvaltningen i viss mån ändrat karaktär, när det gällt just beskickningscheferna. Under de allra senaste åren har det i några fall förekommit, att till sändebud utsetts personer som hämtats icke från den diplomatiska tjänsten utan från andra kretsar, närmast med inrikespolitisk meritering. Naturligtvis kan en dylik friare utnämningsspolitik ibland vara motiverad. Om den utnämnde representerar en kompetens, som är särskilt viktig för den ifrågavarande tjänsten men som saknas bland karriärens egna befattningshavare, finns det intet skäl till några invändningar. Likaså kan det någon gång vara motiverat att till beskickningschef utses en person med särskilda kontakter i det land där han eller hon ackrediteras, i synnerhet om dessa kontakter av ett eller annat skäl icke

Interpellation ang. vård av unga människor på ålderdomshem

eljest står den sittande regeringen till buds.

Å andra sidan innefattar den friare utnämningsspolitiken vissa risker, i synnerhet om de grundläggande principerna icke tydligt klagöres. Utrikestjänsten kan förlora sin dragningskraft på dugliga sökande, om de högsta befattningarna går till personer utanför karriären även i sådana fall, där detta icke föranledes av brist på lämpliga kandidater inom densamma. Särskilt kan det i så fall bli risk för att dugliga tjänstemän söker sig bort till annat håll. Hos allmänheten kan det likaså uppstå misstankar, som även om de är obefogade likväl minskar förtroendet för utrikesförvaltningen. Särskilt betänkligt är det ur denna synpunkt, om någon kan få intryck av att viktiga beskickningschefsposter eller motsvarande användes som partibelöningar, under det att sådana tjänstemän, som hyser en annan politisk ståndpunkt än regeringens eller som eljest visar prov på självständighet i åsikter, blir förbigångna eller hänvisade till mindre lockande befattningar.

Det är självfallet icke min avsikt att i strid mot 90 § regeringsformen ingå på kritik av någon särskild utnämning. Men för en utomstående, intresserad iakttagare har det på senare tid ibland varit svårt att inse, varpå utnämningar av här nämnd typ grundats. Det har icke alltid funnits något som kunnat tyda på att den utnämnde haft sådan särskild skicklighet för tjänsten, som icke funnits att tillgå hos utrikesförvaltningens egna tjänstemän. Särskilt påfallande är det, att de handelspolitiska krav, som eljest brukat åberopas, i dessa fall regelmässigt lämnats helt åsido.

Det synes därför angeläget, att de för den friare utnämningsspolitiken grundläggande principerna tydligt uttalas och öppet diskuteras. Med anledning härav anhåller jag om kammarens

tillstånd att till hans excellens utrikesministern få ställa följande fråga:

Vilka grundsatser tillämpar regeringen vid utnämningar till de högsta tjänsterna inom utrikesförvaltningen, särskilt i sådana fall där till beskickningschefsposter eller motsvarande befattningar utses personer utanför utrikes-tjänsten?

Denna anhållan bordlades.

§ 17

Interpellation ang. vård av unga människor på ålderdomshem

Fröken ELMÉN (fp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! I en med andra kammarens tillstånd väckt interpellation till inrikesministern tog jag upp frågan om i vilken utsträckning unga människor vårdas vid ålderdomshem. Interpellationen hann icke besvaras före kammarens upplösning. Med anledning härav och med hänvisning till den i interpellationen framförda motiveringen anhåller jag om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få ställa följande fråga:

Är herr statsrådet i tillfälle att lämna en redogörelse för i vilken utsträckning unga människor vårdas vid våra ålderdomshem eller motsvarande vårdinrättningar tillsammans med äldre kronikerfall, och vilka åtgärder ämnar herr statsrådet vidtaga i syfte att komma till rätta med dessa missförhållanden?

Denna anhållan bordlades.

§ 18

Till bordläggning anmäldes riksdagens revisorers berättelse över den år 1957 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

§ 19

Tillkännagavs, att följande Kungl. Maj:ts propositioner överlämnats till kammaren, nämligen

nr B 10, angående vissa tjänster vid kommunikationsverken,

nr B 18, angående godkännande av vissa avtal om förvärv och överlåtelse av fastigheter, m. m.,

nr B 22, med förslag till förordning om ändring av 6 § familjebidragsförordningen den 29 mars 1946 (nr 99),

nr B 28, angående överlåtelse av viss kronan tillhörig mark m. m.,

nr B 30, med förslag till lag angående ändring i lagen den 27 juni 1902 (nr 71), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar,

nr B 35, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 5:o) och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt,

nr B 36, angående ökning av det högsta belopp intill vilket staten må åtaga sig betalningsansvar i form av statsgaranti för exportkredit,

nr B 37, med förslag till lag angående ändring i lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropriation m. m., och

nr B 38, med förslag till lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297).

Dessa propositioner bordlades.

§ 20

Anmäldes följande till herr talmannen under sammanträdet avlämnade motioner:

nr B 14, av herr *Persson* i Appuna, om utvidgning av kommuns kompetensområde i fråga om drivande av industri eller affärsverksamhet,

nr B 15, av herr *Cassel m. fl.*, angående den koncessionerade inrikes lufttrafiken i Sverige,

nr B 16, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*, om åtgärder för att vid nedläggande av trafiksvaga bandelar ersätta dem med andra likvärdiga trafikmedel m. m.,

nr B 17, av herr *Andersson* i Ronneby, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 18, av herr *Gustafson* i Dädesjö *m. fl.*, angående driftbidrag till statens järnvägar,

nr B 19, av herr *Ohlin m. fl.*, angående kompletterande direktiv för utredningen om en allmän översyn av socialpolitiken,

nr B 20, av herr *Ohlin m. fl.*, angående anslag för budgetåret 1958/59 till främjande av bostadsförsörjningen m. m.,

nr B 21, av herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Wedén*, om vissa ändringar i bestämmelserna rörande statliga bostadslån,

nr B 22, av herrar *Fröding* och *Wachtmeister*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 23, av herr *Fredriksson m. fl.*, angående organisationen av statens institut för folkhälsan m. m.,

nr B 24, av herrar *Ståhl* och *Rydén*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 33, angående statlig borgen för lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget,

nr B 25, av herr *Christenson* i Malmö, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 33, angående statlig borgen för lån till Svenska skifferoljeaktiebolaget,

nr B 26, av herrar *Svensson* i Ljungkile och *Rimås*, angående driftbidrag till statens järnvägar,

nr B 27, av herr *Andersson* i Ronneby *m. fl.*, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 28, av herr *Andersson* i Ronneby *m. fl.*, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 29, av fröken *Karlsson* och fröken *Wetterström*, om ändring av laboratorsbefattningen i barntandvård vid tandläkarhögskolan i Malmö till professur i ämnet,

nr B 30, av fröken *Karlsson* och fröken *Wetterström*, om beredande av möjlighet för lärare på skolans lågstadium att få sin utbildning förlagd till lärarhögskolan,

nr B 31, av herr *Wachtmeister m. fl.*, angående uppflyttning i högre lönegrad av en befattning som 1:e antikvarie vid riksantikvarieämbetet,

nr B 32, av fröken *Elmén*, angående

anslag för budgetåret 1958/59 till statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården m. m.,

nr B 33, av herr *Senander m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 31, angående pensionsreglering för statsanställda m. m.,

nr B 34, av herrar *Cassel* och *Darlin*, om sänkning av bolagsskatten, och

nr B 35, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 3, med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt, m. m.

Vidare anmäldes följande motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 4, med förslag till ny tulltaxa, m. m., nämligen

nr B 36, av herr *Senander m. fl.*,

nr B 37, av herrar *Regnéll* och *Svensson* i Krokstorp,

nr B 38, av herr *Odhe m. fl.*,

nr B 39, av herr *Nelander m. fl.*,

nr B 40, av herr *Christenson* i Malmö *m. fl.*,

nr B 41, av herr *Ståhl m. fl.*,

nr B 42, av herr *Andersson* i Ronneby *m. fl.*,

nr B 43, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, och

nr B 44, av herr *Hansson* i Skegrie.

Slutligen anmäldes följande motioner:

nr B 45, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 6, med förslag till förordning om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar, m. m.,

nr B 46, av herr *Norén m. fl.*, om utredning rörande statens stöd till utbyggnad av skogsindustrien i Norrland,

nr B 47, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*, om höjning av avgifterna för registrering i bilregistret, och

nr B 48, av herr *Jonsson* i Strömsund, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 29, med förslag till lag angående ändring i lagen den 3 januari 1947 (nr 1) om allmän sjukförsäkring, m. m.

Dessa motioner bordlades.

§ 21

Justerades protokollsutdrag.

Kammararens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 14.25.

In fidem
Gunnar Britth

Onsdagen den 25 juni

Kl. 16.00

§ 1

Justerades protokollen för den 18 in-
nevarande juni.

§ 2

Föredrogos var efter annan följande
Kungl. Maj:ts å kammararens bord vilan-
de propositioner; och hänvisades där-
vid

till statsutskottet propositionerna:

nr B 10, angående vissa tjänster vid
kommunikationsverken, och

nr B 18, angående godkännande av
vissa avtal om förvärv och överlåtelse
av fastigheter, m. m.;

till behandling av lagutskott propo-
sitionen nr B 22, med förslag till förord-
ning om ändring av 6 § familjebidrags-
förordningen den 29 mars 1946 (nr 99);

till statsutskottet propositionen nr B
28, angående överlåtelse av viss kronan
tillhörig mark m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr B 30, med förslag till lag angående ändring i lagen den 27 juni 1902 (nr 71) innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, och

nr B 35, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 § 5:o och 16:o) lagen den 26 maj 1909 (nr 38 s. 3) om Kungl. Maj:ts regeringsrätt;

till statsutskottet propositionen nr B 36, angående ökning av det högsta belopp intill vilket staten må åtaga sig betalningsansvar i form av statsgaranti för exportkredit; samt

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr B 37, med förslag till lag angående ändring i lagen den 12 maj 1917 (nr 189) om expropriation m. m., och

nr B 38, med förslag till lag om ändring i slutbestämmelserna till luftfartslagen den 6 juni 1957 (nr 297).

§ 3

Föredrogos var efter annan följande på bordet liggande motioner. Därvid remitterades

till konstitutionsutskottet motionen nr B 14, av herr *Persson* i Appuna;

till statsutskottet motionerna:

nr B 15, av herr *Cassel m. fl.*,

nr B 16, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*,

nr B 17, av herr *Andersson* i Ronneby,

nr B 18, av herr *Gustafson* i Dädesjö *m. fl.*,

nr B 19 och B 20, av herr *Ohlin m. fl.*,

nr B 21, av herrar *Gustafsson* i Skellefteå och *Wedén*,

nr B 22, av herrar *Fröding* och *Wachtmeister*,

nr B 23, av herr *Fredriksson m. fl.*,

nr B 24, av herrar *Ståhl* och *Rydén*,

nr B 25, av herr *Christenson* i Malmö,

nr B 26, av herrar *Svensson* i Ljungkile och *Rimås*,

nr B 27 och B 28, av herr *Andersson* i Ronneby *m. fl.*,

nr B 29 och B 30, av fröken *Karlsson* och fröken *Wetterström*,

nr B 31, av herr *Wachtmeister m. fl.*,

nr B 32, av fröken *Elmén*, och

nr B 33, av herr *Senander m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:

nr B 34, av herrar *Cassel* och *Darlin*,

nr B 35, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*,

nr B 36, av herr *Senander m. fl.*,

nr B 37, av herrar *Regnéll* och *Svensson* i Krokstorp,

nr B 38, av herr *Odhe m. fl.*,

nr B 39, av herr *Nelander m. fl.*,

nr B 40, av herr *Christenson* i Malmö *m. fl.*,

nr B 41, av herr *Ståhl m. fl.*,

nr B 42, av herr *Andersson* i Ronneby *m. fl.*,

nr B 43, av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*,

nr B 44, av herr *Hansson* i Skegrie, och

nr B 45, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*;

till bankoutskottet motionen nr B 46, av herr *Norén m. fl.*; samt

till behandling av lagutskott motionerna:

nr B 47, av herr *Svensson* i Krokstorp *m. fl.*, och

nr B 48, av herr *Jonsson* i Strömsund.

§ 4

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet riksdagens revisorers å kammarens bord vilande berättelse över den år 1957 av dem verkställda granskningen angående statsverket.

§ 5

Föredrogos den av herr *Eliasson* i Sundborn vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet angående åtgärder i syfte att stimulera sysselsättningen inom skogsbruket.

Kammaren biföll denna anhållan.

Interpellation ang. de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt

§ 6

Föredrogs herr *Heckschers* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till hans excellens herr ministern för utrikes ärendena angående principerna vid utnämningar till högre tjänster inom utrikesförvaltningen.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 7

Föredrogs den av fröken *Elmén* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för inrikesdepartementet angående vård av unga människor på ålderdomshem.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 8

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att Kungl. Maj:ts propositioner nr B 1 och nr B 2 skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 9

Interpellation ang. de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt

Ordet lämnades på begäran till

Herr **CARBELL** (s), som anförde:

Herr talman! Frågan om förhandlingsrätten för tjänstemännen i offentlig tjänst utgör otvivelaktigt ett både omfattande och komplicerat problem. Under den långa tid frågan varit föremål för utredning har helt naturligt densamma följts av de ifrågavarande tjänstemännen och deras organisationer med stort intresse. För dem gäller det frågan, huruvida och i vilka former facklig demokrati för offentliga tjänstemän skall genomföras. Även om kungörelsen 1937 om förhandlingsrätt för

statliga tjänstemän och lagen 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän innebar ett steg i riktning mot en sådan demokrati, hyser man dock på tjänstemannasidan starka förväntningar om att demokratiseringen skall fortsätta och såvitt möjligt flytta över till den offentliga sektorn det rättssystem som gäller för den privata arbetsmarknaden.

Dessa förhoppningar har så småningom under den tioåriga utredningstiden alltmera förstärkts i och med att de förhandlingsformer, som under denna tid vuxit fram, obestriddligen innebär ett närmande till de former som tillämpas på arbetsmarknaden i övrigt. Förhandlingsmomentet har markerats allt starkare och preciserade överenskommelser har träffats — i vissa avseenden med tidsbestämd giltighet. Till denna utveckling har — utöver vad som legat i tiden — även bidragit att tjänstemännens fackliga organisationer stärkts och utbyggts, varigenom deras faktiska inflytande på arbetsmarknaden ökat.

Emellertid saknas någon motsvarande nydaning på det rättsliga området, och på alltför många punkter återspeglar därför rättsreglerna en äldre tids uppfattning rörande förhållandet mellan tjänstemännen och deras arbetsgivare. Tjänstemännen som kår kan svårigen acceptera tanken att de icke rättsligen skall ha ställningen av en med arbetsgivaren likaberättigad part.

Med tillfredsställelse har man nu från tjänstemännens sida noterat att civilministern i dagarna förstärkt 1956 års förhandlingsrättsutredning med en allsidigare expertrepresentation. Med allra största intresse förväntar man nu resultatet av utredningsarbetet, och jag hemställer därför om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för civildepartementet få ställa följande frågor:

Är herr statsrådet i tillfälle meddela kammaren när 1956 års förhandlingsrättsutredning kan beräknas slutföra sitt

Interpellation ang. 1953 års trafikutredning, m. m.

arbete och hur avser herr statsrådet att det fortsatta arbetet på en lösning av frågan om de offentliga tjänstemännens förhandlings- och avtalsrätt skall bedrivas?

Denna anhållan bordlades.

§ 10

Interpellation ang. 1953 års trafikutredning, m. m.

Herr **PETTERSSON** i Dahl (cp) erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr talman! Den 16 januari i år riktade jag i en interpellation vissa frågor till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet angående trafiksvaga järnvägar. Interpellationen blev inte besvarad under värriksdagen.

Jag vill nu återkomma med de frågor, som jag ställde i denna interpellation. Utöver vad jag då anförde vill jag framhålla, att det synes mig möjligt att i många fall avsevärt kunna förbilliga järnvägsdriften genom olika åtgärder. Det bör exempelvis för Falkenberg—Limmared-banan, som jag särskilt berörde i interpellationen, vara möjligt att upprätthålla trafiken genom enbart s. k. rälsbuss, försedd med bagagefinka, och biljetterna bör kunna säljas enbart på tågen. En annan åtgärd, som bör övervägas, är införande av stopplikt för rälsbussförarna vid passerande av trafikerad väg i likhet med vad som nu gäller för fordonsförare, som kommer från en mindre trafikerad väg in på huvudväg. Denna stopplikt inom landsvägs- trafiken har otvivelaktigt varit till stort gagn för trafiksäkerheten. En sådan stopplikt bör utan olägenhet kunna införas vid många av våra järnvägar.

Genom sådana åtgärder, som jag här påtalat, skulle otvivelaktigt järnvägsdriften kunna avsevärt förbilligas. Härigenom bör kunna möjliggöras, att den av mig omnämnda Falkenberg—Limmared-banan m. fl. järnvägar kan bevaras.

Med hänvisning till vad jag anförde i denna fråga den 16 januari i år och till

vad jag här ytterligare har framhållit anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet ställa följande frågor:

1. När kan 1953 års trafikutredning beräknas vara klar met sitt betänkande?

2. Anser herr statsrådet, att den av mig nämnda med flera järnvägar inte bör nedläggas, förrän ståndpunkt tagits till ifrågavarande utrednings förslag och i varje särskilt fall erforderliga vägar upprustats och ombyggs för tillgodoseende av befolkningens behov i trafikhänseende?

3. Har herr statsrådet vidare uppmärksammat, att tågtiderna på trafiksvaga järnvägar i många fall är särskilt olämpligt lagda med hänsyn till förbindelser med andra järnvägar?

4. Är herr statsrådet beredd att vidtaga åtgärder till besparingar inom järnvägsdriften, exempelvis genom ersättande i lämpliga fall av nuvarande bevakningsanordningar med stopplikt för rälsbuss före passerande av korsning med landsväg i huvudsaklig överensstämmelse med vad som nu gäller för fordon vid utfart från mindre trafikerad till mer trafikerad väg?

Denna anhållan bordlades.

§ 11

Tillkännagavs, att bankoutskottet jämlikt § 21 riksdagsstadgan anmält, att till utskottet från fullmäktige i riksgäldskontoret inkommit framställning med förslag till ändring i riksgäldskontorets reglemente.

Denna anmälan bordlades.

§ 12

Anmäldes, att Kungl. Maj:ts proposition nr B 39, angående vissa åtgärder på grund av situationen på smörmarknaden, m. m., tillställts kammaren.

Denna proposition bordlades.

§ 13

Anmäldes följande till herr talmannen under sammanträdet avlämnade motioner:

nr B 49, av herr *Svenungsson m. fl.*, angående vissa åtgärder för upprustning av universitet och högskolor,

nr B 50, av herr *Magnusson* i Borås, om tillämpning av upphandlingskungörelsen å alla s. k. allmännyttiga bostadsföretag,

nr B 51, av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.*, angående viss tjänstårsberäkning för lärare i de svenska missionssällskapens tjänst,

nr B 52, av herr *Lothigius*, angående befolkningsfrågan,

nr B 53, av herrar *Johansson* i Öckerö och *Svensson* i Ljungskile, angående främjande av bostadsförsörjningen,

nr B 54, av herr *Sundström m. fl.*, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 55, av herr *Nyberg*, angående vissa organisations- och anslagsfrågor rörande försvaret,

nr B 56, av herr *Magnusson* i Borås, angående omjustering av reglerna för fastighetstaxeringsvärdenas inverkan på beräkningen av stipendier vid vissa läroanstalter,

nr B 57, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, angående utredning rörande statliga normerande författningar, som framtvingar en onödigt hög utgiftsnivå för kommunerna,

nr B 58, av herr *Christenson* i Malmö, angående översyn och utredning av utrikesförvaltningens organisation,

nr B 59, av herr *Nilsson* i Göingegården, om inrättande av en professur i virologi vid universitetet i Uppsala,

nr B 60, av fru *Boman m. fl.*, angående höjning av ersättningen till vissa växelstationsföreståndare vid televerket,

nr B 61, av herrar *Stenberg* och *Östlund*, om vissa lindringar i motorfordons- och drivmedelsbeskattningen, och

nr B 62, av herr *Nelander m. fl.*, om förbud mot utminuterung av rusdrycker vissa dagar före varje helg.

Vidare anmäldes följande motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 4, med förslag till ny tulltaxa, m. m., nämligen

nr B 63, av herr *Lothigius m. fl.*,

nr B 64, av herr *Rimås m. fl.*,

nr B 65, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*,

nr B 66, av herr *Stiernstedt m. fl.*,

nr B 67, av herr *Nilsson* i Göingegården,

nr B 68, av herr *Nilsson* i Göingegården *m. fl.*,

nr B 69, av herrar *Braconier* och *Löfgren*,

nr B 70—B 74 av herr *Bengtsson* i Göteborg, och

nr B 75, av herr *Jansson* i Benestad *m. fl.*

Slutligen anmäldes följande motioner:

nr B 76, av herr *Holmberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr B 15, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 § förordningen den 30 juni 1937 (nr 655) angående bidrag från landsting och städer, som ej deltaga i landsting, till bestridande av kostnaderna för vård i vissa fall å karolinska sjukhuset och serafimerlasaretet,

nr B 77, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om utredning rörande handhavandet av kommunal verksamhet,

nr B 78, av herr *Magnusson* i Borås och fröken *Wetterström*, om viss ändring av förordningen om statsbidrag till erkända arbetslöshetskassor,

nr B 79, av herrar *Nilsson* i Göteborg och *Andreasson*, om utvidgning av arbetarskyddslagets tillämpningsområde, och

nr B 80, av herr *Braconier*, angående vissa spörsmål rörande frågan om rikstat för budgetåret 1958/59.

Dessa motioner bordlades.

§ 14

Upplästes följande till kammaren inkomna ledighetsansökan:

För deltagande i kommittéarbete inom Europarådet anhåller undertecknad om ledighet från riksdagsgörömlen under tiden 1—5 juli.

Stockholm den 26 juni

Ingemar Andersson

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 15

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 16.10.

In fidem
Gunnar Britth

Fredagen den 27 juni

Kl. 14.00

§ 1

Justerades protokollet för den 19 innevarande juni.

§ 2

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord liggande proposition nr B 39, angående vissa åtgärder på grund av situationen på smörmarknaden, m. m.

§ 3

Föredrogs och lades till handlingarna bankoutskottets på bordet vilande anmälan jämlikt § 21 riksdagsstadgan att till utskottet från fullmäktige i riksgäldskontoret inkommit framställning med förslag till ändring i riksgäldskontorets reglemente.

§ 4

Föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner. Därvid remitterades

till statsutskottet motionerna:

nr B 49, av herr *Svenungsson m. fl.*,

nr B 50, av herr *Magnusson* i Borås,

nr B 51, av herr *Gustafsson* i Borås
m. fl.,

nr B 52, av herr *Lothigius*,
nr B 53, av herrar *Johansson* i Öckerö
och *Svensson* i Ljungskile,

nr B 54, av herr *Sundström m. fl.*,

nr B 55, av herr *Nyberg*,

nr B 56, av herr *Magnusson* i Borås,

nr B 57, av herr *Magnusson* i Borås
m. fl.,

nr B 58, av herr *Christenson* i Malmö,

nr B 59, av herr *Nilsson* i Göingegården, och

nr B 60, av fru *Boman m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionerna:
nr B 61, av herrar *Stenberg* och *Östlund*,

nr B 62, av herr *Nelander m. fl.*,

nr B 63, av herr *Lothigius m. fl.*,

nr B 64, av herr *Rimås m. fl.*,

nr B 65, av herr *Magnusson* i Borås
m. fl.,

nr B 66, av herr *Stiernstedt m. fl.*

nr B 67, av herr *Nilsson* i Göingegården,

nr B 68, av herr *Nilsson* i Göingegården
m. fl.,

nr B 69, av herrar *Braconier* och *Löfgren*,

nr B 70—B 74, av herr *Bengtsson* i Göteborg, samt

nr B 75, av herr *Jansson* i Benestad
m. fl.;

Interpellation ang. medelsanvisningen till Drakauddens kraftverk i Lule älv samt vattenfallsstyrelsens propagandaverksamhet

till behandling av lagutskott motionerna:

nr B 76, av herr *Holmberg*,

nr B 77, av herr *Magnusson* i Borås m. fl.,

nr B 78, av herr *Magnusson* i Borås och fröken *Wetterström*, samt

nr B 79, av herrar *Nilsson* i Göteborg och *Andreasson*; samt

till statsutskottet motionen nr B 80, av herr *Braconier*.

§ 5

Föredrogs den av herr *Carbell* vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för civildepartementet angående de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 6

Föredrogs den av herr *Pettersson* i Dahl vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet angående 1953 års trafikutredning, m. m.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 7

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren att Kungl. Maj:ts propositioner nr B 1 och nr B 2 skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 8

Interpellation ang. medelsanvisningen till Drakauddens kraftverk i Lule älv samt vattenfallsstyrelsens propagandaverksamhet

Herr WACHTMEISTER (h) erhöi på begäran ordet och anförde:

Herr talman! I en interpellation den 26 mars detta år ställde jag med kammarens tillstånd till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet vissa frågor rörande medelsanvisningen till Drakauddens kraftverk. Interpellationen hann icke besvaras före riksdagens upplösning.

I detta sammanhang har en annan fråga tilldragit sig viss uppmärksamhet, nämligen vattenfallsstyrelsens propaganda- och upplysningsverksamhet. Statsliggaren upptager för innevarande budgetår härför ett belopp av 460 000 kr. Det framgår icke, huruvida häri även ingår kostnader för inspelning av sådan film, som avser att i bild bevara miljöer, genom kraftverksanläggningar dömda att försvinna. Skulle så vara fallet, finnes intet att erinra emot sådan filmupptagning under förutsättning av den utföres med sakkunnig hjälp. Däremot torde lämpligheten av inspelning av rena propagandafilmer kunna diskuteras, huru litet de än må kosta.

Under hänvisning till motiveringen i min interpellation den 26 mars och till vad ovan anförts hemställas om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få rikta följande interpellation:

1. Avser herr statsrådet att i samband med medelsanvisningen till Drakauddens kraftverk vidtaga sådana åtgärder, att inga anläggningsarbeten eller övriga investeringar göres, förrän ett eventuellt tillstånd för Porsi kraftverk vunnit laga kraft?

2. Anser herr statsrådet, att vattenfallsstyrelsens filmpropagandaverksamhet har sådant värde, att den bör fortsätta?

3. Om detta skulle vara herr statsrådets mening, avser då herr statsrådet att utfärda sådana bestämmelser, att denna verksamhet ges en mera

Interpellation ang. medelsanvisningen till Drakauddens kraftverk i Lule älv samt vattenfallsstyrelsens propagandaverksamhet

objektiv inriktning än vad hittills varit fallet?

Denna anhållan bordlades.

§ 9

Anmäldes följande till herr talman-
nen under sammanträdet avlämnade
motioner, nämligen

nr B 81, av herr *Helén*, angående vis-
sa åtgärder för upprustning av universi-
tet och högskolor,

nr B 82, av herr *Larsson* i Stockholm,
angående vissa organisations- och an-
slagsfrågor rörande försvaret,

nr B 83, av fru *Thorsson* och herr
Carbell, om inrättande av en avdelning
för hjärkateterisering och angiocardio-
grafi vid serafimerlasarettet, och

nr B 84, av herrar *Helén* och *Hansson*
i Skegrie, i anledning av Kungl. Maj:ts
proposition nr B 4, med förslag till ny
tulltaxa, m. m.

Dessa motioner bordlades.

§ 10

Upplästes följande till kammaren in-
komna ansökan:

Härmed anhåller jag vördsamt om le-
dighet från riksdagsgöromålen den 1—
5 juli för deltagande i kommittésamman-
träde vid Europarådets rådgivande för-
samling.

Stockholm den 26 juli 1958

Gunnel Olsson

Denna anhållan bifölls.

§ 11

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 14.06.

In fidem

Gunnar Britth